ЛЕНИНЧИ „ПРАВДА“НИ БУТУН СОВЕТ ХАЛҚИ ТАБРИКЛАМОҚДА

БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

УЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

9-ЙИЛ ЧИҚИШИ

№ 91 (2124).

8 МАЙ СЕШАНБА 1962 ЙИЛ

БАҲОСИ 2 ТИЙИН

Москва. Кремлдаги Съездлар саройида. «Правда»нинг 50 йиллигига бағишланган тантанали мажлис президиумида.

Г. Самаров фотоси.

ЎРТОҚ Н. С. ХРУШЧЕВНИНГ

„Правда“ 50 йиллигига бағишланган тантанали мажлиснинг очилишида сўзлаган нутқи

Азиз ўртоқлар!

Партиямиз, бутун совет халқи, жаҳоннинг прогрессив жамоатчилиги бугун Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг жанговар органи «Правда» газетасининг 50 йиллигини нишонламоқдалар. **(Гулдурос қарсаклар).**

«Правда» газетаси 1912 йил 5 майда Россияда ишчилар ҳаракатининг кучли революцион юксалиш тўлқинларида вужудга келди. «Правда» газетаси Петербург ишчиларининг, бутун Россиядаги революцион ишчиларнинг революцион ижоди билан ташкил топди.

Меҳнаткашларнинг севикли йўлбошчиси, партиямиз ва Совет давлатининг асосчиси Владимир Ильич Ленин «Правда»нинг ташкилотчиси бўлди. **(Давомли қарсаклар).** Владимир Ильич Ленин «Правда»га буюк ҳаётий куч бағишлади. Газетанинг вужудга келтирилиши ҳақиқатан ҳам тарихий иш бўлди.

«Правда» газетасининг 50 йиллигига бағишланган бугунги тантанамиз бошқа бир шонли кунга — улуғ мутафаккир ва революционер, илмий коммунизм асосчиси Карл Маркс туғилган кунга тўғри келди. **(Давомли қарсаклар).**

Маркснинг номи ўлмас номдир, унинг иши ва ғолибона таълимоти ўлмасдир. Марксизм-ленинизм жаҳонни ўзгартирувчи улуғ куч, миллион-миллион кишиларнинг байроғи, бутун-бутун мамлакатлар ва халқларнинг идеологияси бўлиб қолди.

Биз ифтихор ва зўр мамнуният туйғулари билан шуни қайд қиламизки, бизнинг юбиляримиз — «Правда» газетаси марксизм-ленинизмнинг энг саботли жарчилари ва байроқдорларидан биридир. **(Карсаклар).** Унинг қудратли кучи ана шундадир, ўртоқлар! **(Давомли қарсаклар).**

«Правда»нинг эллик йиллигини бу қадар тантанали ва бу қадар зўр меҳр билан нишонлаётганлигимизга сабаб нима? Бунга сабаб шуки, «Правда»нинг тарихи Коммунистик партиянинг қаҳрамонона тарихи билан. Ватанимиз меҳнаткашларининг чоризм ва капитализмни тугатиш учун, мамлакатимизда ишчилар синфининг ғалабаси ва меҳнаткашлар ҳокимиятини ўрнатиш учун, социализм қуриш учун ва ер юзида энг порлоқ, энг адолатли жамият — коммунизм тантанаси учун революцион кураши билан чамбарчас боғлангандир. **(Қарсаклар).**

Барча совет кишиларининг онгли ҳаёти «Правда» билан маҳкам боғланган. Совет кишилари ҳар куни «Правда» газетаси саҳифаларини очиб, партия нима тўғрисида гапираётганлигини, партия қандай ишларга чорлаётганлигини ва нималарга қарши огоҳлантираётганлигини кўриб биладилар.

«Правда» совет кишиларининг ҳаётига чуқур сингиб кетди, совет жамияти маънавий ҳаётининг таркибий қисми бўлиб қолди. «Правда» газетаси коммунизмни онгли суратда қурувчи янги совет кишисини тарбиялашда муҳим роль ўйнади ва ўйнамоқда. Ана шуларнинг ҳаммаси учун халқ ленинчи «Правда»ни ўзининг жонажон ва энг севикли газетаси деб ҳисоблайди. **(Давомли қарсаклар).**

Революцион ҳаракатдаги, социализм ва коммунизм ғалабаси учун курашдаги, улуғ марксча-ленинча таълимотни пропаганда қилиш ва амалга ошириш, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш соҳасидаги ғоят катта хизматлари учун «Правда» газетаси ўзининг эллик йиллиги муносабати билан Ленин ордени билан мукофотланди. **(Давомли қарсаклар).** Правдачилар коллективини ана шу юксак ва муносиб мукофот билан самимий табриклашга ижозат бергайсиз. **(Гулдурос қарсаклар).**

«Правда» газетаси чиқа бошлаган биринчи кунларданоқ ўзига жазб этувчи марказ, илғор ишчиларни, мамлакатимиздаги барча революцион кучларни жипслаштириш йўлидаги курашда партиянинг актив ёрдамчиси бўлиб қолди. Правдачи деган ном ленинчи деган тушунча билан, яъни марксизм-ленинизм идеялари учун, партиянинг иши учун, меҳнаткашларнинг манфаатлари учун энг қатъий, жасур ва муросасиз курашчи деган тушунча билан бир хил аҳамиятга эга бўлиб қолди.

Ленин вужудга келтирган ва вояга етказган ҳамма нарсалар каби «Правда» ҳам катта ва шонли йўл босиб ўтди. Ишчиларнинг, халқнинг оммавий газетаси сифатида вужудга келган «Правда» эндиликда меҳнаткашларнинг ҳақиқатан ҳам умумхалқ газетаси, жаҳонда энг кўп тарқалаётган кундалик газета бўлиб қолди.

Владимир Ильич Ленин «Правда» биринчи сонининг чиқишини революцион баҳорнинг «биринчи қалдирғочи» деб атади. Дарҳақиқат, «Правда» газетасининг чиқиши Улуғ Октябрь кунларида бошланган инсоният баҳорининг жарчиси бўлди.

«Правда» газетаси эллик йил ичида Коммунистик партия раҳбарлигида шу қадар қудратли кучга эга бўлган газета ва журналларни тарбиялаб ўстирди ва эндиликда уларни ўзига эргаштириб бормоқдаки, бу газета ва журналлар мамлакатимизда коммунизм ғалабалари тўғрисидаги ҳақиқатни ўзининг кучли қанотларида жаҳоннинг ҳамма бурчакларига етказмоқда. **(Давомли қарсаклар).**

Матбуотимиз куч-қудратининг битмас-туганмас манбаи унинг халқ билан чамбарчас алоқасида, халқ билан маҳкам боғланганлигидадир. Совет матбуотининг ходимлари — коммунизм учун курашувчилар улуғ армиясининг илғор отрядларидан бири, партиянинг жанговар ёрдамчилари, ёки биз атаб келаётганимиздек, партиянинг ишончли дастёрларидир. Партия журналистлари халқ учун хизмат қилмоқдалар, халққа хизмат қилиш эса, уларнинг ҳаёти ва ишларининг моҳиятидир. **(Қарсаклар).**

Газеталаримиз, журналларимиз, нашриётларимиз, радио эшиттириш ва телевидениемизнинг энг яхши вакиллари шу гўзал, ёруғ залга тўпландилар. Улар совет матбуоти ходимлари жанговар армиясининг кичкина бир қисмини, айтиш мумкинки, авангардини ташкил этадилар.

Аммо, матбуотимизнинг барча ходимлари газета ва журналлар чиқараётган кишиларнинг кичик бир қисмидир, холос. Совет матбуоти — чинакам халқ матбуотидир. Бу матбуот халқ қўли билан чиқарилмоқда ва халққа, коммунизмнинг улуғ идеалларига хизмат қилмоқда. **(Давомли қарсаклар).**

Партия матбуотни ўзининг содиқ ва ғоят таъсирчан идеологик қуроли сифатида, коммунизм қурувчиларнинг чинакам халқ минбари сифатида юксак даражада қадрлайди ва матбуотда ишлашни энг муҳим партиявий ва ижтимоий фаолият деб ҳисоблайди.

Журналистика соҳасидаги самарали ишлари ва совет матбуотини, нашриёт ишини, радио эшиттириш ва телевидениени ривожлантиришдаги катта хизматлари учун ўртоқларнинг катта бир группаси «Правда» газетасининг эллик йиллиги муносабати билан ҳукуматнинг юксак мукофотлари билан тақдирланди. **(Қарсаклар).**

Партия Марказий Комитети, Совет ҳукумати, Олий Совет Президиуми номидан мукофотланган ўртоқларни ва улар орқали матбуотимизнинг барча ходимларини уларнинг меҳнатларига бу қадар юксак баҳо берилганлиги билан табриклашга ва уларнинг халқ учун, коммунизм улуғ иши учун жуда муҳим бўлган катта ишларида янгидан-янги муваффақиятлар тилашга ижозат бергайсиз! **(Гулдурос қарсаклар).**

Бизнинг давримизда, социализмнинг зафарли ғалабалари даврида «Правда» газетаси Ленин байроғини, коммунизм, пролетар интернационализми байроғини баланд кўтариб бормоқда, халқларнинг ҳаётий манфаатлари учун Маркс, Энгельс, Ленин ўлмас ишининг тантанаси учун курашда марксча-ленинча ғоявийлик, партиявий принципиаллик, революцион руҳ намунаси бўлиб хизмат қилмоқда. **(Қарсаклар).**

Газеталаримиз марксизм-ленинизм ўлмас идеяларининг нурини, меҳнаткашларнинг фикр ва манфаатларини ифода этаётган Коммунистик партиянинг улуғ ҳақиқатини бутун дунёга ёяётганлиги билан фахрланамиз. Бизнинг матбуотимиз тинч-тотув яшаш принципларининг тантанаси учун, бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлаш учун курашдан иборат ленинча сиёсатнинг толмас курашчиси ва пропагандисти бўлиб майдонга чиқмоқда, социалистик ҳамкорликни, халқаро коммунистик ҳаракатнинг бирлигини, совет кишиларининг капиталистик мамлакатлардаги меҳнаткашлар билан, миллий-озодлик ҳаракати курашчилари билан, тинчлик, демократия, социализм учун курашаётган бутун прогрессив кучлар билан қардошларча бирдамлигини мустаҳкамлашга актив ёрдам бермоқда. Бизнинг матбуотимиз империализмнинг ваҳшиёна моҳиятини қаҳр-ғазаб билан фош қилмоқда, инсониятга душманликдан иборат буржуа идеологияси билан муросасиз кураш олиб бормоқда.

Совет матбуотининг ғоят зўр таъсир кўрсатаётганлиги ва бутун дунёда сазовор бўлган обрўсининг кучи ана шундадир.

Бизнинг тантанали йиғилишимизда кўпгина чет мамлакатлар қардош марксчи-ленинчи партиялари газеталарининг редакторлари, барча қитъаларнинг журналистлари қатнашмоқдалар. Улар ленинчи «Правда»нинг 50 йиллиги байрамида қатнашиш учун келдилар. **(Давомли қарсаклар).**

Ўртоқлар, чет эллардан келган меҳмонларимизни ва улар орқали бутун дунёдаги коммунистик, ишчи матбуотини самимий табриклашга ижозат бергайсиз! **(Гулдурос қарсаклар).**

«Правда» газетаси, бутун совет матбуоти Ленин васиятларига амал қилиб, партиянинг бош йўлини амалга оширишда унга актив ёрдам бермоқда, коллектив агитатор, пропагандист, халқ оммасининг ташкилотчиси бўлишдан иборат юксак ролини муносиб бажармоқда.

Биз партия XXII съезди қабул қилган Программада кенг авж олдирилган коммунистик қурилишнинг буюк вазифаларини белгиладик. Халқнинг ғайратини, ҳамма ресурсларимизни план топшириқларини бажариш учун, ҳар бир совет коллективининг, ҳар бир совет кишисининг кун сайин яхшироқ ишлаб, коммунистик жамиятни вужудга келтириш ишига тобора кўпроқ ҳисса қўшмоғи учун курашга сафарбар қилиш — матбуотнинг фахрли бурчидир.

Коммунизм совет кишиларининг меҳнати билан барпо қилинади. Матбуот коммунизм қурувчиларнинг меҳнатини улуғлаши ва дангасалар ҳамда текинхўрларга қарши шафқатсиз ўт очиши керак.

Мамлакатдаги ишлаб чиқарувчи кучларни ривожлантириш учун, меҳнат унумдорлигини ошириш учун курашда энг яхши, энг илғор нарсаларни танлаб олиш ва пропаганда қилиш, коммунистик меҳнат намуналарини ёйиш ва кўпайтириш, уларни миллионларча кишиларнинг мулкига айлантириш — матбуотимизнинг муҳим вазифасидир.

Совет матбуоти бундан буён ҳам ленинча традицияларни муқаддас билиб сақлаши ва кўпайтириши, ҳамиша чинакам халқ минбари бўлиши, коммунизмнинг моддий-техника базасини яратиш вазифасини, янги, коммунистик дунё кишисини тарбиялаш вазифасини ҳал этишда партияга, халққа жанговар ёрдам бериши лозим.

Совет матбуоти ходимлари учун ҳозирги вақтда совет кишиларини коммунизм улуғ Программасини бажаришга отлантириш ва шу йўлда уюштиришдан ҳам муҳимроқ вазифа йўқ. Журналист қалбининг бутун ҳароратини, бутун куч ва қобилиятини ана шундай олижаноб ишга бағишлашдан ҳам юксакроқ ва фахрлироқ иш бўлиши мумкин эмас!

Ўртоқлар! Партиямиз Марказий Комитети ва Совет ҳукумати номидан, бутун совет халқи номидан юбиляримиз «Правда» газетасини қизғин табриклайман, азиз правдачиларимизни, барча журналистларни ва совет матбуотининг ходимларини, «Правда»нинг ишчи мухбирлари ва қишлоқ мухбирларини, газетхонларини ва унинг чет эллик меҳмонларини катта байрам билан қутлайман. **(Гулдурос, давомли қарсаклар).**

Совет партия-ҳукумат делегациясининг Болгария Халқ Республикасига қиладиган жавоб визити тўғрисида

Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитети ва Болгария Халқ Республикаси ҳукуматининг таклифига биноан, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Н. С. Хрущев бошчилигидаги совет партия-ҳукумат делегацияси шу йил май ойининг ўрталарида жавоб визити билан Болгария Халқ Республикасига боради.

ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИНИНГ ЛЕНИНЧА ИДЕЯЛАРИ — МИЛЛИОНЛАРНИНГ БАЙРОҒИ

ТОШКЕНТДА ОЛИЙ ЎҚУВ ЮРТЛАРИАРО БУТУНИТТИФОҚ ИЛМИЙ КОНФЕРЕНЦИЯСИ ОЧИЛДИ

«Дружба» деган оддий рус сўзини бутун жаҳон билади. Ҳар гал тинчлик, бахт-саодат, истиқбол тўғрисида гап борганида, ер юзидаги софдил кишилар шу сўзни ҳаяжон билан такрорлайдилар. Ана шу ажойиб сўз миллион-миллион меҳнаткашлар учун пролетар интернационализми буюк ленинча идеяларининг, ленинча доно миллий сиёсатнинг символи бўлиб қолди. Ленинча доно миллий сиёсат туфайли мамлакатимиз халқлари ягона дўстлик оиласига абадий бирлашиб, ҳамма миллатларга озодлик, тенглик, қардошлик йўлини кўрсатиб бермоқдалар.

Ильич халқлар дўстлиги — кўпмиллатли совет давлати куч-қудратининг битмас-туганмас манбаидир, деб таълим берган эди. Бепоён Ватанимизнинг ҳар бир жойида доҳийнинг ана шу ўлмас васиятлари ўзининг жонли ифодасини топганлигини кўриш мумкин. Ильич таълимотининг ҳамиша ғолиб кучи совет кишиларини коммунизм қурилишида янги қаҳрамонликларга руҳлантирмоқда. Партия XXII съезди тарихий қарорлари, съезд қабул қилган КПСС янги Программасининг ёруғ нурлари коммунизмнинг аён нишоналарини кўз олдимизда яққол гавдалантириб қўйди.

Қардош халқларнинг яратувчилик меҳнатида Коммунистик партия миллий сиёсатини амалга оширишнинг тобора янги-янги тажрибаси майдонга келмоқда. Ана шу тажрибани умумлаштириш, илмий жиҳатдан асослаб бериш, бу тажрибани ҳозирги куннинг конкрет вазифаларига мослаштириб, ижодий тарзда ривожлантиришда партия ва халққа кўмаклашиш — олимларимизнинг фахрли ва масъулиятли вазифасидир. Олий ўқув юртларининг ижтимоий фанлар кафедралари бу йўлда кўп ишларни қилмоқлари керак. Ана шу кафедраларнинг барча иттифоқчи республикалардан келган вакиллари 7 майда Тошкентда олий ўқув юртлариаро Бутуниттифоқ илмий конференциясига тўпландилар.

Конференциянинг «СССРда ленинча миллий сиёсатнинг тантанаси» деган темасини муҳокама қилмоқ учун 1.200 дан ортиқ киши келди. Шу темада олиб борилаётган ўз тадқиқотлари тўғрисида ахборот бериш, илмий ишлардаги янги йўналишларни биргаликда белгилаб олиш мақсадида Ўзбекистон пойтахтига тарихчилар, иқтисодчилар, философлар, ҳуқуқшунослар келишди. Улар айни Тошкентнинг ўзида учрашаётганлари ҳам тасодифий эмасдир. Республикамиз қолоқлик, қашшоқлик ва ҳуқуқсизлик асрларидан социалистик экономика ва маданиятнинг чўққиларига улкан сакраш қилганлиги бутун совет халқини ҳаққоний равишда фахрлантирмоқда.

(Давоми учинчи бетда)

СОВЕТ МАТБУОТИНИНГ КАТТА БАЙРАМИ

Ленинчи «Правда»миз 50 ёшга тўлди. Партия ва халқнинг ҳаётидаги ана шу шонли воқеа бугун Болтиқ денгизидан тортиб Тинч океангача бутун Совет мамлакатида кенг нишонланмоқда. «Правда»нинг шонли юбилей кунида уни совет кишилари билан биргаликда социалистик мамлакатларнинг халқлари, қардош марксчи-ленинчи партиялар табрикламоқдалар.

Ватанимиз пойтахти Москвада «Правда» газетасининг эллик йиллигига бағишланган тантанали мажлис катта, шодиёна байрамга айланди.

...Кремлдаги Съездлар саройининг катта зали. Хали яқиндагина партиянинг тарихий форуми бу ерда замонамизнинг улуғ ҳужжати — коммунизм қуриш Программасини қабул қилган эди. Ҳозир бу залга партиянинг дастёрлари — журналистлар, газета ва журналларнинг редакторлари, шаҳар ва қишлоқ мухбирлари, матбуот тарқатувчилар, нашриётларнинг ходимлари, босмахоналарнинг ишчилари, радио, телевидение ва информация агентликларининг ходимлари тўпландилар. Буларнинг кўплари матбуот куни арафасида орден ва медаллар билан мукофотланди.

Совет матбуоти байрамида қатнашиш учун пойтахт корхоналарининг ишчилари, Москва областидаги колхозчилар, ленинчи гвардияга мансуб кекса большевиклар, ёзувчилар, олимлар, санъат усталари, Совет Армияси жангчилари, партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг вакиллари ҳам келдилар.

Бу ерда СССР даги бир қанча дипломатия ваколатхоналарининг бошлиқлари, чет эл журналистлари ҳам ўтирибдилар.

Жуда кўп меҳмонлар — жаҳондаги беш қитъа коммунистик матбуотининг вакиллари ўз жойларини эгалладилар. Чет эллардан келган жуда кўп дўстларнинг иштирок қилаётганлиги ленинчи «Правда» газетаси коммунизм иши учун, халқаро коммунистик ҳаракатда пролетар интернационализми принциплари учун оташин курашчи сифатида барча марксчи-ленинчи партияларнинг муҳаббати ва ҳурматига сазовор бўлганлигини ёрқин исбот этувчи далилдир.

Кундуз соат тўрт. Л. И. Брежнев, А. П. Кириленко, Ф. Р. Козлов, А. Н. Косигин, О. В. Куусинен, А. И. Микоян, М. А. Суслов, Н. С. Хрушчев, Н. М. Шверник, В. В. Гришин, П. Н. Демичев, Л. Ф. Ильичев, Б. Н. Пономарев, А. Н. Шелепин ўртоқлар Президиум столи ёнига келадилар. Партия ва ҳукумат раҳбарлари билан бир қаторда марксчи-ленинчи матбуот ветеранлари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари В. А. Карпинский, Б. И. Иванов, С. И. Гопнер, «Правда» босмахонасининг донгдор ишчилари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари Н. Н. Забилина ва В. А. Кузьмин, пойтахт партия, совет ва

(Давоми иккинчи бетда).

СОВЕТ МАТБУОТИНИНГ КАТТА БАЙРАМИ

(Боши биринчи бетда)

жамоат ташкилотларининг вакиллари, марказий газеталарнинг редакторлари, чет эл меҳмонлари президиумдан ўз жойларини олдилар. Мажлис аҳли партия ва ҳукумат раҳбарларини ҳамда президиумнинг бошқа аъзоларини гулдурос қарсаклар билан кутиб оладилар.

Партия Марказий Комитетининг Биринчи секретари ва СССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Н. С. Хрушчев «Правда» газетасининг 50 йиллигига бағишланган тантанали мажлисни кириш нутқи билан очади. Ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг нутқи кўп марта гулдурос қарсаклар билан бўлиниб турди. Залда Совет Иттифоқи давлат гимнининг улуғвор садоси янграйди.

КПСС Марказий Комитетининг секретари ўртоқ Л. Ф. Ильичевга сўз берилади. Ўртоқ Л. Ф. Ильичев партия Марказий Комитетининг «Правда» газетасига, совет матбуотининг барча ходимларига табрикномасини ўқиб берди. Мажлис аҳли партия ленинчи штабининг самимий табрик сўзларини гулдурос қарсаклар билан кутиб оладилар.

Шундан кейин СССР Олий Совети Президиумининг секретари ўртоқ М. П. Георгадзе «Правда» газетасини Ленин ордени билан мукофотлаш тўғрисидаги Фармонни ўқиб беради. Правдачиларнинг бир группаси минбар ёнига келади. СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев ҳам шу ерга келади.

— Мен, — дейди ўртоқ Брежнев, — шонли 50 йиллик юбилей кунида партия Марказий Комитетининг жанговар органи ленинчи «Правда» газетасига юксак ва муносиб мукофот — Ленин орденини топширишга муяссар бўлганимдан ғоят хурсандман. **(Гулдурос қарсаклар).** Азиз юбилярлар, сизларни Совет давлатининг олий мукофоти билан чин қалбимдан табриклайман. **(Қарсаклар).**

Асосчиси, илҳомчиси ва ғоявий раҳбари улуғ Ленин бўлмиш «Правда» газетаси ўзининг жонажон Коммунистик партияси билан биргаликда қийин ва шонли йўл босиб ўтди. **(Қарсаклар).** «Правда» газетаси коммунизм улуғ ишига ҳамиша садоқат билан хизмат қилиб келди ва хизмат қилмоқда ва чин ҳақиқат сўзларини омма орасига ёйиш билан халқимизнинг ва бутун прогрессив инсониятнинг ҳурмати ва муҳаббатига сазовор бўлди.

Бугун «Правда» газетасига Ленин ордени топширар эканмиз, биз ҳаммамиз шу нарсага чуқур аминмизки, правдачилар, шунингдек совет матбуотининг барча ходимлари Коммунистик партия ва унинг содиқ ленинчи Н. С. Хрушчев бошчилигидаги Марказий Комитети раҳбарлигида мамлакатимизда коммунистик жамият қуришнинг улуғвор программасини амалга ошириш учун янада зўр ғайрат ва янада баланд руҳ билан хизмат қиладилар. **(Қарсаклар).**

Бизнинг юбилярларимизни яна бир марта самимий табриклашга ва уларга юксак мукофот — Ленин орденини топширишга ижозат бергайсиз. **(Гулдурос қарсаклар).**

Ўртоқ Л. И. Брежнев мажлис аҳлининг гулдурос қарсаклари остида «Правда» газетаси вакилларига Ленин ордени топширади.

Ленинчи «Правда»нинг эллик йиллиги тўғрисида доклад қилмоқ учун газетанинг бош редактори ўртоқ П. А. Сатюковга сўз берилади.

Аввало,—дейди ўртоқ Сатюков, —«Правда» газетасига ва совет журналистларига юксак мукофотлар берилганлиги учун, самимий табрик сўзлари учун ва матбуотнинг мамлакат ҳаётидаги, коммунизм учун курашдаги ролига юксак баҳо берилганлиги учун правдачилар, барча совет журналистлари номидан ленинчи Марказий Комитет ва Совет ҳукуматига самимий ташаккур изҳор қилишга ижозат бергайсиз. Биз, правдачиларни, барча совет журналистларини Никита Сергеевич Хрушчевнинг бугунги тантанали мажлисда айтган самимий сўзлари ва Марказий Комитетнинг «Правда» газетасига ҳамда совет матбуотининг барча ходимларига табрикномаси беҳад хурсанд қилди. Ленинчи Марказий Комитетни ишонтириб айтаманки, «Правда» газетасининг коллективи, совет матбуоти, радиоси ва телевидениесининг барча ходимлари бу табрикка ва юксак мукофотларга конкрет ижодий ишлар билан жавоб берадилар.

Биз совет журналистлари учун, деб сўзини давом эттиради докладчи, — Ленин партиясининг улуғ иши учун, коммунизм тантанаси учун курашдан ҳам муқаддас ва азизроқ нарса йўқ.

«Правда»нинг 50 йиллиги совет матбуотинингина эмас, балки бутун халқаро коммунистик матбуотнинг ҳам байрамидир. Бу ерда, бизнинг тантанали мажлисимизда дунёнинг беш қитъасидаги қардош марксчи-ленинчи партиялар газеталарининг вакиллари ҳозир бўлдилар. Правдачилар номидан, совет матбуотининг барча ходимлари номидан ҳурматли меҳмонларимизни, шонли қаламкаш ўртоқларимизни қизғин, қардошларча табриклашга ижозат бергайсиз.

Азиз дўстлар, дейди ўртоқ Сатюков, сизларни ишонтириб айтамизки, совет матбуоти бундан буён ҳам барча мамлакатлар меҳнаткашлари олдидаги, халқаро коммунистик ҳаракат ва миллий озодлик ҳаракати олдидаги ўзининг интернационал бурчини шараф билан бажаради.

Докладчи яна қуйидагиларни айтади: Бугун «Правда» газетасининг 50 йиллиги кунида бутун дунё меҳнаткашларининг улуғ йўлбошчиси ва устози, «Правда» газетасининг асосчиси Владимир Ильич Ленин номини миннатдорчилик туйғулари билан қайта-қайта тилга оламиз. Биз «Правда» газетасини вужудга келтириш соҳасида ташаббус кўрсатиб, зўр ғайрат билан ишлаганликлари учун Питернинг ва бутун Россиянинг революцион ишчиларидан самимий миннатдор эканлигимизни изҳор қиламиз. Улар ишчилар кундалик газетасининг биринчи сонини чиқариш учун ажойиб кун — 5 май кунини — илмий коммунизм асосчиси Карл Маркс туғилган кунини танлаб олдилар.

Ўртоқ Сатюков «Правда»нинг ярим асрлик тарихи тўғрисида гапириб, бу газетанинг ўтмишдоши — ленинчи «Искра» газетасини эслатиб ўтади. Владимир Ильич шу газета саҳифаларида матбуотнинг революцион курашдаги, жамият ҳаётидаги роли ва ўрнини классик равишда таърифлаб берди. Ленин ишчилар синфи матбуотининг олий принципини — бу матбуотнинг партиявийлиги, юксак марксистик ғоявийлиги принципини асослаб бердики, бу жуда катта аҳамиятга эга эди. Матбуотнинг ленинча принциплари: партиявийлик, юксак ғоявийлик, халқ билан чамбарчас алоқа, танқид ва ўз-ўзини танқид, ростгўйлик, пролетар интернационализми принциплари янги типдаги матбуотнинг, чинакам халқ матбуотининг мустаҳкам қонунлари бўлиб қолди.

Ўртоқ Сатюков айтадики, улуғ Ленин «Правда»нинг буюк истиқболи борлигини башорат қилиб, бу газетага жуда катта эътибор берди. Чоризм шароитида «Правда» газетаси оғир ва машаққатли йўлларни босиб ўтди. «Правда» чиқа бошлаган дастлабки икки йил мобайнида чор маъмурлари газетани саккиз марта ёпиб қўйдилар, аммо газета ҳар сафар янги ном билан чиқиб, Ленин асосини яратган революцион йўлдан ҳамиша олға борди. Ленин редакцияга ёзган мактублари ва берган маслаҳатлари билан газетани илҳомлантирди ва йўл-йўриқ кўрсатди. Лениннинг мақолалари ва ҳужжатлари газетанинг сиёсий йўлини ва ғоявий мазмунини белгилаб берар эди. Икки йил ичидагина «Правда» газетасида Владимир Ильичнинг 280 дан кўпроқ мақола ва ҳужжатлари босилди. «Правда» газетаси 50 йил мобайнида Лениннинг бир мингдан кўпроқ мақола, ҳужжатлари ва нутқларини босиб чиқарди. Бу мақола, ҳужжат ва нутқлар коммунизм учун курашда партия ва халқнинг бебаҳо ғоявий мулки бўлиб қолди.

1914 йилнинг ёз фаслида, биринчи жаҳон уруши арафасида ишчилар синфининг душманлари «Правда» редакциясини олғоқ-далғоқ қилдилар ва газетанинг босиб чиқарилишини тақиқладилар. Аммо 1917 йилнинг март ойида революция зарбалари остида манфур чор тузуми ағдариб ташланди ва партия Марказий Комитетининг қарорига мувофиқ, «Правда» газетаси яна чиқарила бошлади. Газета бу сафар большевистик партиянинг марказий органи эканлигини очиқ эълон қилди. Газета Маркс ва Энгельснинг «Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!» деган даъваткор, жанговар сўзларини ўз шиори қилиб қабул этди.

Докладда Муваққат ҳукуматнинг қаттиқ репрессиялари шароитида Октябрь социалистик революциясини тайёрлашда «Правда» газетаси жуда катта роль ўйнаганлиги кўрсатилади. Ана шу даҳшатли кунларда «Правда» саҳифаларида Лениннинг 200 га яқин мақола ва ҳужжатлари босилди. Бу мақола ва ҳужжатларда большевикларнинг социалистик революциядаги стратегияси ва тактикаси ишлаб чиқилди.

Улуғ Октябрь революциясининг ғалабаси инсоният тарихида янги давр, социализм ва коммунизм тантанаси даврини очиб берди. «Правда» газетаси оммани Ленин партияси томонидан қўйилган вазифаларни бажаришга сафарбар этади, уларни янги ҳаёт учун курашга даъват қилади. Ленин янги жамият қурилишида матбуот жуда катта аҳамиятга эга эканлигини кўрсатиб, матбуотни халқ ҳаёти билан яқин бўлишга, экономика билан кўпроқ шуғулланишга, сиёсий дабдабозликдан юз ўгиришга, оммани жонли конкрет мисоллар ва янгича ишлаш намуналари асосида тарбиялашга чақирди. Владимир Ильичнинг бу кўрсатмаси бутун совет матбуоти учун раҳбар қўлланма бўлиб қолди.

Сўнгра докладчи айтадики, Ленин ҳаётининг сўнгги кунларида ёзган ва «Правда» газетасида босилган асарлар жуда катта аҳамиятга эга бўлди. Лениннинг бу асарларида СССРда социалистик қурилишнинг конкрет программаси чизиб берилган эди. Ленин режаларининг рўёбга чиқарилиши — мамлакатни индустрлаштириш ва электрлаштириш, қишлоқ хўжалигини кооперативлаштириш планлари, маданий революциянинг амалга оширилиши, фан ва техниканинг ривожланиши, халқ фаровонлигини юксалтириш — буларнинг ҳаммаси «Правда»нинг ва бутун совет матбуотининг диққат марказида турди.

Лениннинг «Мусобақани қандай ташкил этиш керак?» мақоласининг «Правда»да эълон қилиниши меҳнаткашлар оммасининг қудратли ижодий ғайратини янада кучайтириб юборди. Урушдан аввалги йилларда «Правда» газетасининг асосий мазмуни миллионларча кишиларнинг яратувчилик, тинч ижодий меҳнати, омманинг ташаббуси ва ғайратини ифода этишдан иборат бўлди. «Правда» газетаси ва бутун матбуотимиз, деб таъкидлайди докладчи, ленинча йўлдан бориб, партиянинг бош йўли учун, троцкийчиларга, ҳар қандай оғмачиларга ва фракциячиларга қарши, ленинизм душманларига қарши актив кураш олиб борди.

Сўнгра ўртоқ Сатюков иккинчи жаҳон уруши бошланиб, совет халқи ўзининг социалистик Ватанини ҳимоя қилишга отланган даврда ленинчи «Правда»нинг фаолиятига тўхталиб ўтди. Биз, дейди докладчи, шу билан фахрланамизки, совет журналистлари фронтнинг олдинги линияларида мард жангчиларимиз билан бир ёқадан бош чиқариб жанг қилдилар, душманнинг орқа томонида партизан уруши олиб бордилар.

1945 йилнинг куз фаслида, «Правда» газетасининг ўн мингинчи сони босилиб чиқиши билан «Правда» биринчи марта Ленин ордени билан мукофотланди. Ўша пайтдан буён ўн етти йил ўтди. Ҳозирги кунда «Правда» байроғида иккинчи Ленин ордени ярқираб турибди. Матбуотимизнинг ветеранлари — Вячеслав Алексеевич Карпинский ва Борис Иванович Иванов Социалистик Меҳнат Қаҳрамони деган юксак ном олишга сазовор бўлдилар. Биз энг биринчи полиграфиячи ишчилар Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари Наталья Николаевна Забелина ва Василий Александрович Кузьминлар ҳам правдачилар эканлиги билан фахрланамиз.

Биз, дейди докладчи, ҳукумат мукофотлари билан тақдирланган қаҳрамонларни ва барча ўртоқларимизни чин кўнгилдан табриклаймиз. Бу юксак мукофот бизнинг зиммамизга кўп иш юклайди. «Правда» газетасининг коллективи номидан, совет матбуотининг барча ходимлари номидан КПСС Марказий Комитетини, жонажон Совет ҳукуматини ишонтириб айтамизки, биз бутун куч-ғайратимизни коммунизм тантанаси учун сарф қиламиз. Бизнинг қаҳрамон партиямиз, унинг содиқ ленинчи Никита Сергеевич Хрушчев бошчилигидаги Марказий Комитети совет халқини коммунизм тантанаси сари комил ишонч билан бошлаб бормоқда.

Сўнгра докладчи, партия XX съездининг тарихий роли ҳақида гапиради. Бу съездда ленинча йўлнинг ишлаб чиқилганлиги, Сталин шахсига сиғинишнинг съезд томонидан қатъий қораланганлиги, ана шу шахсга сиғинишнинг зарарли оқибатларини тугатиш соҳасида қилинган ишлар, партия ва мамлакат ҳаётида ленинча нормаларнинг тикланганлиги бутун ҳаётимизга, жумладан матбуотнинг фаолиятига ҳам самарали таъсир кўрсатди. Шахсга сиғиниш орқасида вужудга келган методларга қатъий хотима бериб, партия матбуотнинг ижодий кучларини ривожлантириш учун катта имкониятлар яратди. Матбуот, улуғ Ленин таълим берганидек, чинакам халқ минбари, янгилик, илғорлик пропагандисти ва агитатори, XX съезд ишлаб чиққан ленинча йўлни амалга ошириш учун курашда омманинг толмас ташкилотчиси, турғунлик ва қолоқликка қарши, даври ўтиб кетган эскиликка қарши шижоатли курашчи бўлиб қолди.

КПСС XXII съездининг қарорлари, партиянинг янги Программаси, деб сўзини давом эттиради ўртоқ Сатюков, партия ва халқнинг коммунизм учун курашдаги энг асосий вазифаларини белгилаб беради. Биз, совет журналистлари, партия Программасини, партия съездининг қарорларини баланд руҳ билан пропаганда қилишни ўзимизнинг юксак бурчимиз деб ҳисоблаймиз. Марказий Комитет таълим бериб айтадики, биз партия Программасини, съезд қарорларини пропаганда қилганимизда, коммунизм миллионларча кишиларнинг меҳнати, меҳнати ва фақат меҳнати билангина вужудга келтирилишини ва келгусида катта муваффақиятларни қўлга киритиш учун ҳозирги куннинг ўзида замин яратилишини эсда тутиб, ҳозирги пайтнинг энг муҳим вазифаларини амалга оширишга алоҳида эътибор бермоғимиз керак.

Коммунистик жамият қуриш партия ва халқнинг бевосита амалий вазифаси бўлиб қолган ва назария кун сайин практикага айланаётган ҳозирги пайтда омма ўртасида марксизм-ленинизмни ҳормай-толмай, систематик равишда пропаганда қилиш жуда катта аҳамиятга эгадир. Ҳар бир совет кишисини илмий дунё қараш билан, коммунизм учун кураш вазифалари билими билан қуроллантириш — матбуотимизнинг энг биринчи бурчидир. Партиянинг коммунизм миллионларча кишиларнинг меҳнати билан вужудга келтирилади, деган кўрсатмаларига амал қилиб, матбуот ва радио омманинг ижоди билан вужудга келаётган буюк тажрибани умумлаштириш соҳасида кўп иш қила оладилар ва қилишлари керак.

Биз, журналистлар хўжалик қурилишининг етилган масалаларини қай тариқа чуқур ва конкрет ҳал этиш кераклигини ишнинг кўзини билиб, резервларни қидириб топиш, уларни ишга солиш учун қай тариқа ёрдам бериш кераклигини, коммунизм куртакларини, новаторларнинг тажрибасини, тарбия иши соҳасидаги тажрибаларни ленинчасига қандай қўллаб-қувватлаш ва камчиликларни қай тариқа муросасиз ва кескин танқид қилиш кераклигини доим партия Марказий Комитетидан ўрганишимиз лозим.

Ўртоқ Сатюков яна қуйидагиларни айтади: Ҳозирги вақтда мамлакатимизда қишлоқ хўжалигини бошқариш ишлари қайта қурилмоқда. Янгидан ташкил этилган территориал колхоз-совхоз ишлаб чиқариш бошқармалари ишга киришди. Районлараро газеталарнинг биринчи сонлари босилиб чиқди. Булар матбуотимизнинг янги жанговар отрядидир. Партия томонидан қишлоқ меҳнаткашлари олдига қўйилган катта вазифаларни ҳал этишда бу газеталарнинг катта ижодий муваффақиятларга эришувини тилаймиз.

«Правда» газетасининг бош редактори ўз докладида коммунизм қурилиши кенг авж олдирилган даврда партиянинг сиёсий раҳбар, ғоявий-назарий марказ, омманинг коллектив ташкилотчиси ва мураббиси сифатидаги роли ва аҳамияти ўсиб бораётганлигини алоҳида таъкидлайди.

Бизнинг ленинчи партиямиз, дейди ўртоқ Сатюков, халқнинг юксак ишончини оқлади. Совет халқи ўзининг Коммунистик партиясига, унинг ленинчи Марказий Комитетига чексиз ишонади. Бизнинг партиямиз ҳамиша халқ билан биргадир, халқ эса ҳамиша партия билан биргадир. Совет матбуотининг кишиларни совет халқининг синалган йўлбошчиси ва жанговар авангарди бўлган партияга муқаддас меҳр-муҳаббат руҳида тарбиялашдан ҳам олижаноброқ вазифаси йўқ.

Ҳозирги даврда социалистик мамлакатларнинг халқлари Совет Иттифоқи билан биргаликда социализм ва коммунизм йўлидан бормоқдалар. Жаҳон социалистик лагерини ўстириш ва мустаҳкамлаш «Правда» газетасининг, бутун совет матбуотининг доим диққат марказида турибди.

Коммунистик ва ишчи партияларнинг раҳбар арбоблари, қардош мамлакатлар ҳукуматларининг бошлиқлари, хўжалик органларининг таниқли ходимлари, экономистлар, публицистлар «Правда» газетасига мунтазам суратда мақола ёзиб турибдилар.

Шу фурсатдан фойдаланиб, деди ўртоқ Сатюков, чет эллик авторларимизни шу минбарда туриб самимий табриклашни истайман. Социалистик мамлакатлардаги дўстларимизнинг чиқишлари шу жиҳатдан айниқса қимматлики, уларда юз миллионларча кишиларнинг ҳаётини қайта қуриш соҳасида социалистик системадаги мамлакатлар тўплаган бой коллектив тажриба ўз ифодасини топади. «Правда» газетаси билан чет мамлакатлардаги коммунистик ва ишчи партиялар қардош органлари ўртасидаги ҳамкорлик мустаҳкамланмоқда ва ривожланмоқда.

Ўртоқ Сатюков революцион Куба эркин матбуотининг тантанали мажлисда ҳозир бўлган вакилларига, Кубанинг бутун қаҳрамон халқига, мард йўлбошчи ва миллий қаҳрамон Фидель Кастрога самимий салом йўллайди.

Докладчи Ленин томонидан ёзилган ва биринчи марта «Правда» саҳифаларида босиб чиқарилган ҳужжатларнинг идеялари совет ташқи сиёсатига асос қилиб олинганлигини эслатиб, қуйидагиларни айтади:

Халқлар ўртасида тинчлик бўлсин! деган ленинча шиорни «Правда» газетаси кўп йиллар оша илгари суриб келди. «Правда» газетаси, бутун совет матбуоти Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг тинчликсеварлик ташқи сиёсатини, тинч-тотув яшашдан иборат ленинча принципни доим пропаганда қилиб келмоқда, уруш олови ёқувчи империалистларнинг кирдикорларини қаҳр-ғазаб билан фош қилмоқда. Бизнинг партиямиз, унинг ленинчи Марказий Комитети, Совет ҳукумати, тинчлик учун толмас курашчи ўртоқ Н. С. Хрушчев ташқи сиёсатни ленинча донолик билан амалга ошириб келмоқда.

Турли социал тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшаши ва халқаро ҳамкорлик, халқаро контроль остида ёппасига ва батамом қуролсизланиш, иккинчи жаҳон урушининг оқибатларини тугатиш, яхши ниятдаги барча кишиларнинг куч-ғайратини уруш хавфига қарши, ер юзида мустаҳкам тинчлик ўрнатиш учун бирлаштириш — «Правда» газетаси катта эътибор бериб келаётган энг муҳим проблемалар ана шулардир.

Ўртоқ Сатюков ўз докладининг охирги қисмида кейинги ярим аср мобайнида инсониятнинг ҳаётида кўп ўзгаришлар рўй берганлигини таъкидлайди. Социалистик революция ғалабаси туфайли янги дунё — социализм дунёсининг чинакам эркин ва чинакам халқ матбуоти вужудга келди ва ғоят ривожланди. Социализм мамлакатлари озод халқларининг озодликка ундовчи сўзи бутун дунёда тобора жаранглаб эшитилмоқда. 1961 йилда Совет Иттифоқида йиллик тиражи 15 миллиард нусхадан иборат қарийб 10 минг газета чиқарилди. Бир йил ичида бир миллиард 200 миллион нусхадан кўпроқ китоб нашр этилди. Нашр этилаётган китобларнинг миқдори жиҳатидан СССР дунёда биринчи ўринни эгаллади. «Правда» газетаси ишчиларнинг кичик ҳажмли газетасидан дунёда энг оммавий, энг кўп тарқалаётган кундалик газетага айланди. Унинг тиражи олти миллион нусхадан ортиқдир.

(Охири тўртинчи бетда).

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИГА

«Правда» газетасининг 50 йиллигига бағишлаб Москва Кремлининг Съездлар саройида ўтказилган тантанали мажлис қатнашчиларидан

Азиз ўртоқлар, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг аъзолари! Қадрдон Никита Сергеевич Хрушчев! Бугун биз яқинда КПССнинг тарихий XXII съезди бўлиб ўтган Кремль Съездлар саройига тўпландик. Марказий Комитет «Правда» газетасига юборган табригида совет матбуотининг мамлакат ҳаётидаги, коммунистик қурилишдаги ролига юксак баҳо бердики, биз бунинг учун самимий миннатдорчилик сўзлари билан сизларга мурожаат қиламиз.

Бугун бизнинг катта ва тантанали кунимиз — бундан ярим аср муқаддам кундалик коммунистик газета «Правда»нинг биринчи сони босилиб чиққан эди. Реакциянинг оғир йилларида Ленин Россия революцион ҳаракатининг унумдор тупроғига улуғ ҳақиқат уруғларини ўз қўли билан сочди. Бу уруғ ниҳоллари бўрон ва момақалдироқлардан қўрқмай, қуёшга қараб интилди. Мана энди қудратли коммунистик матбуот япроқ ёзиб ўзининг кўп миллионли саҳифалари билан бутун мамлакатга таралмоқда. «Правда»нинг, унинг жуда кўп укалари ва сингилларининг тўлқинлантирувчи, даъваткор овози етиб бормаган ер Советлар диёрида йўқ.

Улуғ устозимиз ва йўлбошчимиз Ленин «Правда»ни тарбиялаб ўстирди ва чиниқтирди. Ленин ишчиларнинг янги газетасини бутун Россия ишчи газеталари бўлган ишчилар ташкилотлари шохобчалари билан қопланадиган баҳорнинг биринчи қалдирғочи деб атади. У, биз бундай Россияни вужудга келтиришимиз керак ва вужудга келтирамиз, деб айтган эди.

Лениннинг орзу-тилаклари рўёбга чиқди! Эски Россия ўрнида улуғ ва қудратли социалистик давлат — Совет Иттифоқи вужудга келди. Совет матбуоти ғоят кенг ёйилди. Ҳозирги кунда ўтган ўн йилликларга назар ташлар эканмиз, ўн иккинчи йилни ва большевистик матбуот баҳоридан дарак берган ленинчи қалдирғочнинг биринчи парвозини меҳр билан ва тўлқинланиб эсга оламиз.

Ленинчи «Правда»нинг 50 йиллиги Коммунистик партия ва совет халқининг ғоявий ҳаётида жуда катта воқеадир. Ленинча традицияларга содиқ бўлган «Правда» газетаси, шунингдек бутун совет матбуоти коммунизм учун курашнинг ҳамиша олдинги марраларида бўлди. Марксча-ленинча таълимотга садоқат, ростгўйлик, юксак ғоявийлик ва принципиаллик — «Правда»нинг байроғидир.

Биз бугун «Правда»нинг биринчи сони чиққан кунни КПСС XXII съездининг тарихий қарорлари, партиянинг янги Программаси — давримизнинг Коммунистик манифести туфайли бутун халқнинг сиёсий активлиги ва меҳнат ғайрати ғоят ўсган бир вазиятда нишонламоқдамиз. Совет халқи жуда кенг миқёсда ижодий иш қилмоқда! Совет журналистлари ўз партиясига, умумий ишга муносиб ҳиссамизни қўшамиз, деб ваъда берадилар. Олдимизда ҳали бажарилмаган ишлар кўп!

Чинакам эркин ва чинакам халқ матбуоти бўлган матбуотимизнинг замон талаблари даражасида бўлиши, партиянинг иши учун ленинчасига кураш олиб бориши, сабот, матонат ва ростгўйлик билан замонамиз тарихини ёзиши учун қўлимиздан келган ҳамма ишни қиламиз. Бизни катта темалар кутмоқда. Совет кишиларининг ҳаётни коммунистик асосларда қайта қуриш учун олиб бораётган курашига большевикча ихтирос, жанговар публицистик сўзимиз билан ёрдам бериш, халқнинг меҳнат зафарлари улуғворлигини, совет кишиси маънавий қиёфасининг гўзаллиги ва поклигини доим кўрсатиш, яхши ишларни қилишга кун сайин ўргатиш ва яроқсиз нарсаларни омонсиз фош қилиш — совет матбуотининг олижаноб вазифаларидир.

Партия совет журналистларининг меҳнатига юксак баҳо бермоқда. Партия журналистикани партиявий ва ижтимоий фаолиятнинг ажралмас бир қисми деб ҳисоблайди. Ўртоқ Н. С. Хрушчев журналистларни партиянинг содиқ ёрдамчилари ва дастёрлари деб, партия улуғ иши учун актив курашчилар деб атади. «Правда» газетасининг Ленин ордени билан мукофотланиши, совет журналистларидан катта бир группасининг СССР орден ва медаллари билан мукофотланиши партиянинг совет матбуотини ривожлантириш тўғрисида жуда катта ғамхўрлик қилаётганлигини ёрқин ифода этади ва биз, журналистларни коммунизм тантанаси йўлида янги жанговар ишларга илҳомлантиради. Меҳнатимизга юксак баҳо берилганлиги учун партия, сенга раҳмат! Биз кўрсатилган ишончни шараф билан оқлаш учун ҳамма чорани кўрамиз. Партия матбуотининг ленинча традицияларини бундан буён ҳам ривожлантира берамиз, бутун куч ва билимимизни коммунистик қурилишнинг улуғ ишига бағишлаймиз.

Ҳозирги кунда бутун халқаро коммунистик ва ишчи матбуоти бизнинг байрамимизни нишонламоқда. Азиз қаламкаш ўртоқларимизни қизғин табриклаймиз, улар билан қардошларча бирдамлигимизни изҳор қиламиз ва уларга энг яхши истакларимизни йўллаймиз.

Яшасин ва яшнасин ленинчи «Правда»!

Яшасин ва яшнасин бутун совет матбуоти, бутун дунё ишчи ва коммунистик матбуоти!

Яшасин Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва унинг ленинчи Марказий Комитети!

Яшасин бутун инсониятнинг порлоқ истиқболи — коммунизм!

КРЕМЛДА ҚАБУЛ

Совет халқи, прогрессив инсоният Коммунистик партиямизнинг марказий органи, марксизм-ленинизмнинг изчил жарчиси ва байроқдори, коммунизм учун оташин курашчи «Правда» газетасининг шонли 50 йиллик юбилейини катта байрамдек нишонлади. Улуғ Ленин асос солган «Правда»нинг бутун дунёда тинчликка, халқлар дўстлиги ва ҳамкорлигига, инсониятнинг порлоқ келажаги учун курашга даъват қилувчи қудратли овози ҳозирги вақтда ер юзидаги ҳамма қитъаларда янграб эшитилмоқда. Бу овозга барча халқлар қулоқ солмоқдалар.

Тарихий юбилей шарафига «Правда» газетасининг редакцион коллегияси 6 майда Катта Кремль саройининг Георгиевский залида қабул маросими ўтказди.

Қабул маросимида «Правда»нинг журналистлари, унинг жуда кўп меҳмонлари — чет эл коммунистик ва ишчи газеталарининг вакиллари, совет газеталари ва журналларининг редакторлари, ишчи ва қишлоқ мухбирлари, матбуот тарқатувчилар, нашриёт ва босмахоналарнинг, радио, телевидениенинг, информация агентликларининг ходимлари иштирок қилдилар. Қабул маросимида СССР министрлари, марказий идоралар ва муассасаларнинг раҳбарлари, Совет Иттифоқининг ва қўшин турларининг маршаллари, СССР Олий Советининг депутатлари, партия, совет ва жамоат ташкилотларининг вакиллари, маданият ва фан арбоблари, СССРдаги бир қанча дипломатик ваколатхоналарнинг бошлиқлари ва чет эл журналистлари ҳам бор эдилар.

Л. И. Брежнев, А. П. Кириленко, Ф. Р. Козлов, А. Н. Косигин, О. В. Куусинен, А. И. Микоян, М. А. Суслов, Н. С. Хрушчев, Н. М. Шверник, В. В. Гришин, П. Н. Демичев, Л. Ф. Ильичев, Б. Н. Пономарев, А. Н. Шелепин ўртоқлар журналистлар ҳузурига меҳмон бўлиб келдилар. Қабул маросими иштирокчилари Коммунистик партия ва Совет ҳукумати раҳбарларини самимий табрикладилар.

«Правда»нинг бош редактори П. А. Сатюков ҳозир бўлганларни самимий табриклаб нутқ сўзлади.

«Правда»нинг юбилейига бағишланган тантанали йиғилишда, деди у, КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари ўртоқ Н. С. Хрушчев халқимизни ягона тўғри ленинчи йўлдан олға бошлаб бораётган партиямиз иродасини, манфаатларини ва сиёсатини ифодаловчи «Правда»нинг, бутун совет матбуотининг фаолиятига юксак баҳо берди. Совет матбуотининг кучи, деб таъкидлади П. А. Сатюков, партиямизнинг доно, сезгир ва илҳомбахш раҳбарлигидадир.

«Правда»нинг бош редактори гулдурос қарсаклар остида Коммунистик партия шарафига, унинг ленинчи Марказий Комитети ва унинг Президиуми шарафига, Марказий Комитет секретарлари шарафига, содиқ ленинчи Никита Сергеевич Хрушчев шарафига қадаҳ кўтарди.

Қабул маросимида АҚШ Компартияси раҳбар органларининг аъзоси Генри Уинстон, «Советская Россия» газетасининг бош редактори К. И. Зародов, Болгариядаги «Работническо дело» газетасининг бош редактори Георгий Боков, Буюк Британия коммунистик ҳаракатининг ветерани Палм Датт, 1906 йилдан КПСС аъзоси, «Правда» газетасини ташкил этган биринчи ишчилар группасининг қатнашчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Б. И. Иванов, Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, «Непсабадшаг» газетасининг бош редактори Золтан Комочин, Грузия республика газетаси «Заря Востока»нинг бош редактори И. И. Чхиквишвили, Гана Халқ партияси Марказий Комитетининг аъзоси, «Ивнинг ньюс» газетасининг бош редактори Эрик Хейман, «Известия» газетасининг бош редактори А. И. Аджубей, «Канадиен трибюн» газетасининг редактори Жон Бойд, «Қизил Ўзбекистон» газетасининг бош редактори З. И. Есенбоев, Мали Республикаси информация ишлари статс-секретари Мамаду Голого, «Комсомольская правда» газетасининг бош редактори Ю. П. Воронов, «Нейес Дейчланд» газетасининг бош редактори Герман Аксен, Украинадаги «Рабочая газета»нинг бош редактори Е. А. Лазебник, Япония Компартияси Марказий Комитети аъзолигига кандидат Ситидзо Ида, «Советик Қирғизстан» газетасининг редактори Т. Суванбердиев, Корея Меҳнат партиясининг органи «Нодон синмун» газетасининг бош редактори Хо Сок Сон «Нян зан» газетасининг редактори Хоанг Тунг (ВДР), Руминиядаги «Скинтейя» газетасининг бош редактори Теодор Маринеску, «Унэн» газетасининг бош редактори Пунцэгноров (МХР) ўртоқлар сўзга чиқдилар.

Сўзга чиққан кишилар социализм ва коммунизм ғалабаси учун курашда, бутун дунёда тинчлик учун, тинч-тотув яшаш принципларининг тантанаси учун, улуғ социалистик лагернинг бирлиги учун курашда «Правда»нинг катта хизматларини таъкидлаб ўтдилар. Нотиқлар ишонч билдириб айтдиларки, «Правда», бутун Совет Иттифоқи матбуоти КПСС XXII съезди қарорларини амалга оширишда, коммунистик қурилиш программасини амалга ошириш учун курашда бундан буён ҳам партиянинг ишончли ёрдамчилари бўлиб қоладилар. Чет эллик меҳмонлар «Правда» коммунистик ва ишчи партиялари газеталари учун марксча-ленинча газета намунаси бўлиб хизмат қилганлигини ва хизмат қилаётганлигини айтиб ўтдилар.

Қабул маросими вақтида халқаро ҳамкорлик шарафига, барча коммунистик матбуот органларининг бирдамлиги шарафига қадаҳлар кўтарилди.

«Правда»нинг 50 йиллиги шарафига Катта Кремль саройида қизғин, самимий вазиятда ўтган қабул маросими совет матбуоти ходимларининг Коммунистик партия ва унинг Марказий Комитети теварагига мустаҳкам жипслашганликларини, совет журналистларининг коммунизм порлоқ биносини қуришда партия дастёрлари бўлишдек юксак бурчни бажаришга тайёр эканликларини кўрсатувчи яна бир далил бўлди.

Қабул маросими иштирокчилари учун концерт қўйиб берилди. (ТАСС).

МУКОФОТЛАР ТОПШИРИЛДИ

5 майда Кремлнинг бешта залида матбуот ходимларига мукофотлар топширилди. Совет Иттифоқи орден ва медалларини СССР Олий Совети Президиумининг раиси Л. И. Брежнев, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосарлари, РСФСР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. Н. Органов ва Литва ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ю. И. Палецкис, СССР Олий Совети Президиумининг аъзолари С. М. Будённий ва П. Н. Демичев топширдилар.

Тўпланган кишилар Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари — «Правда» газетаси босмахонаси ҳарф териш цехининг мастери Н. Н. Забелинани, 1906 йилдан КПСС аъзоси, «Правда» газетасини ташкил қилган биринчи ишчи группанинг қатнашчиси Б. И. Ивановни, 1898 йилдан КПСС аъзоси, партия ва совет матбуотининг энг кекса ходими В. А. Карпинскийни, «Правда» газетаси босмахонаси газета-ротация цехининг мастери В. А. Кузьминни қизғин қарсаклар билан кутиб олдилар. Уларга Ленин орденлари ҳамда «Ўроқ ва Болға» олтин медаллари топширилади. Л. И. Брежнев қаҳрамонларни чин кўнгилдан табриклайди.

Ленин ордени билан тақдирланган кишилар орасида «Правда» газетасининг бош редактори П. А. Сатюков, «Известия» газетасининг бош редактори А. И. Аджубей, «Правда» газетаси босмахонаси стереотип-газета цехининг мастери К. Е. Акиньшин, «Новости» матбуот агентлиги правлениесининг раиси Б. С. Бурков, ТАСС бош директорининг ўринбосари А. А. Вишневский, «Комсомольская правда» газетасининг бош редактори Ю. П. Воронов, «Правда» газетасининг обзорчиси Г. А. Жуков, «Правда» газетасининг собиқ бош редактори Л. Ф. Ильичев, рассомлар М. В. Куприянов, П. Н. Крилов, Н. А. Соколов (Кукриникси), Грузия ССР «Комунисти» республика газетаси редактори Д. В. Мчедлишвили, энг кекса фотомухбир, В. И. Ленин фотосуратларининг автори П. А. Оцуп, «Правда»нинг махсус мухбири Б. Н. Полевой (Кампов), «Сельская жизнь» газетасининг бош редактори В. И. Поляков, СССР Главлитининг бошлиғи П. К. Романов, «Правда» редколлегиясининг аъзолари Н. А. Козев, С. И. Селюк, С. Б. Сутоцкий, «Правда» махсус мухбири Е. В. Кононенко, «Правда» обзорчиси О. И. Чечеткина ва бошқалар бор.

Меҳнат Қизил Байроқ орденлари, «Ҳурмат белгиси» орденлари, «Шавкатли меҳнати учун» ва «Меҳнатда ўрнак кўрсатганлиги учун» медаллари ҳам топширилди.

Журналистлар, босмахона ходимлари ўз меҳнатларига юксак баҳо берилганлиги учун Коммунистик партияга, КПСС ленинчи Марказий Комитетига, СССР Олий Совети Президиумига, Совет ҳукуматига чин кўнгилдан миннатдорчилик билдирдилар.

Кўп кишилар совет матбуоти тарихидаги шонли воқеа — СССР Журналистлари союзи ташкил қилинганлиги шарафига қабул маросими худди мана шу жойда, Кремлда ўтганлигини эсладилар. КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев ўшанда айтган эдики, журналистлар партиямизнинг содиқ ёрдамчилари бўлибгина қолмай, унинг дастёрлари, партия улуғ ишининг актив жангчилари ҳамдирлар. Никита Сергеевич матбуотимизни энг кучли, энг жанговар матбуот қилиш учун журналистларни бундан буён ҳам чарчамай ишлашга чақирган эди.

Мукофотланганлар айтдиларки, матбуот ходимлари партиянинг дастёрлари деган номни ифтихор билан кўтариб юрибдилар. Улар улуғ Ленин ғояларини, КПСС-нинг ленинча сиёсатини оммага ёйиш учун ўзларининг бутун куч-қувватларини, билимларини, маҳоратларини сарфламоқдалар. Коммунистик жамият қуриш учун, янги кишини тарбиялаб етиштириш учун, бутун дунёда тинчлик учун фидокорона курашиш — ҳар бир совет журналистининг бурчидир.

Л. И. Брежнев, Н. Н. Органов, Ю. И. Палецкис, С. М. Буденний, П. Н. Демичев мукофотланганларни қизғин табриклаб, уларга янги ижодий муваффақиятлар, сиҳат-саломатлик ва шахсий бахт-саодат тиладилар. Улар ишонч билдириб айтдиларки, коммунизм қураётган халқимиз партия раҳбарлигида амалга ошираётган буюк иш учун курашда журналистлар армияси фахрли ўринни эгаллай беради.

(ТАСС).

ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИНИНГ ЛЕНИНЧА ИДЕЯЛАРИ—МИЛЛИОНЛАРНИНГ БАЙРОҒИ

(Боши биринчи бетда).

Эрталаб соат 10. Навоий номли театрнинг байрамлардагидек безатилган зали кишилар билан лиқ тўлган. Конференция қатнашчилари билан бирга бу ерга партия, совет ва жамоат ташкилотларининг вакиллари, студентлар, пропагандистлар, таниқли маданият арбоблари, ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторлари ҳам тўпландилар. Ёп-ёруғ саҳнанинг тўрида Ильичнинг катта портрети. Ильич генийси мамлакатимиздаги ҳамма миллатларни мисли кўрилмаган равнақ сари уйғотди.

КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, КПСС Марказий Комитетининг фан, олий ўқув юртлари ва мактаблар бўлимининг мудири В. А. Кириллин, СССР олий ва ўрта махсус таълим министри В. П. Елютин, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюроси аъзолари М. Абдураззоқов, Р. Қурбонов, Г. Ф. Наймушин, Ё. С. Насриддинова, З. Р. Раҳимбобоева, Ф. Е. Титов, С. Н. Усмонов, И. И. Федюнинский, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолигига кандидатлар Н. В. Мартинов, Қ. Муртазоев, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари И. М. Нажёсткин, республика Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари С. О. Азимов, Х. Эргашев, И. В. Марцинюк президиумдан жой оладилар.

Президиумда ўтирганлар орасида «Правда» газетасининг фан, олий ўқув юртлари ва мактаблар бўлими бўйича редактори А. К. Азизян, КПСС Марказий Комитетининг инструктори Н. Н. Сафинский, СССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлигининг коллегия аъзоси, бошқарма бошлиғи С. А. Юдачев, Ўзбекистон ССР олий ва ўрта махсус таълим министри Т. А. Саримсоқов, Ўзбекистон Фанлар академиясининг президенти У. А. Орифов, қардош республикалардан келган фан арбоблари ва халқ маорифи делегацияларининг раҳбарлари: РСФСР олий ва ўрта махсус таълим министрининг ўринбосари С. И. Никишев, Киев университетининг кафедра мудири профессор А. А. Бородин, Минск университетининг кафедра мудири профессор В. И. Степанов, иттифоқчи республикалар компартиялари фан, олий ўқув юртлари ва мактаблар бўлимларининг мудирлари: Ўзбекистондан — А. П. Қаюмов, Қозоғистондан — С. Б. Бейсенбоев, Тожикистондан — Р. Юсупбеков, Молдавиядан — К. Ф. Ильяшенко, Тбилиси политехника институтининг кафедра мудири профессор Е. Е. Бурчуладзе, Ереван консерваториясининг кафедра мудири доценти И. И. Тамразова, Озарбайжон университетининг доценти Ф. Қосимзода, Қирғизистон ССР Министрлар Совети Олий ва ўрта махсус таълим Давлат комитети раисининг ўринбосари И. Т. Матюхин, Туркманистон ССР халқ маорифи министрининг ўринбосари Б. П. Палвонова, Рига университетининг доценти К. М. Мамаева, Вильнюс университетининг доценти Г. О. Зиманас, Таллин политехника институтининг профессори О. Штейн, Доғистон университети доценти А. М. Магамедовлар бор.

СССР Олий ва ўрта махсус таълим министри **В. П. Елютин** кириш нутқи сўзлаб, конференцияни очди. Коммунистик қурилишни авж олдиришнинг ҳозирги босқичидаги ленинча миллий сиёсатнинг илмий асослари ва асосий вазифалари, деди у, КПССнинг янги Программасида аниқ белгилаб берилди. Бу Программада партиянинг совет республикаларини иқтисодий ва маданий жиҳатдан янада яшнатишга, коммунизм тантанаси учун кураш жараёнида миллатларни бир-бирига тағин ҳам маҳкамроқ ва ҳар томонлама яқинлаштиришга қаратилган ленинча йўли ифодалаб берилди.

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг энг муҳим хусусиятларидан бири шу бўлдики, шу революция натижасида вужудга келган биринчи пролетариат диктатураси давлати айни вақтда кўпмиллатли социалистик давлат ҳам бўлиб қолди. Бу давлат юздан кўпроқ миллат ва элатларни бирлаштирди. СССРда социалистик жамият қуришнинг жаҳоншумул тарихий тажрибаси айни вақтда миллий масаланинг социализм негизида амалий ҳал қилишнинг биринчи тажрибаси ҳам бўлиб чиқди.

Маълумки, миллий масала энг мураккаб ва кескин социал масалаларнинг биридир. Марксизм-ленинизм бу масала капиталистик тузумни тугатиш ва янги, социалистик тузумни барқарор қилиш тўғрисидаги умумий ва асосий масаланинг бир қисми эканлигини кўрсатиб, уни чинакам ва узил-кесил ҳал қилиш йўлини биринчи бўлиб белгилаб берди. Улуғ Октябрнинг ғалабаси айни вақтда илгари миллий ўзаро муносабатларга асос бўлиб келган социал-иқтисодий ва сиёсий базани тубдан ўзгартириб юборди. Пролетар революцияси ўтмишда халқлар ўртасида душманликни ва адоватни авж олдириб келган реакцион синфларнинг ҳукмронлигини ағдариб ташлаб, бизнинг мамлакатимизда мустамлака зулмининг ҳар қандай формаларига батамом ва абадий хотима берди, барча миллатларнинг озодлигини ва тенг ҳуқуқлилигини барқарор қилди, халқларнинг ҳам дўстлиги ва бир-бирларига ёрдамлашуви йўлидаги сунъий ғовларни олиб ташлади.

Социалистик жамият қуриш давридаги ленинча миллий сиёсатнинг илмий асослари ва бош вазифалари 1919 йилда партиянинг иккинчи Программаси, шунингдек партия X ва XII съездларининг миллий масалаларга доир қарорларида белгилаб берилган эди. В. И. Ленин пролетар революциясининг ғалаба қилишидан анча олдин билиб айтиб қўйганидек, ҳамма халқларга ажралиб кетишга қадар ўз тақдирини ўзи белгилаш ҳуқуқини бериш, ҳамма миллатларнинг тўла тенглигини ва суверенлигини, шунингдек ўз миллий Совет давлатини барпо қилишини Совет ҳокимиятининг ҳеч сўзсиз эътироф қилиши миллатларни бир-биридан ажралишига, кўп миллатли давлатнинг тарқалиб кетишига асло олиб келмади, балки, аксинча, миллатларнинг бир-бирига интернационал яқинлашуви ва бирлашуви учун шарт-шароит вужудга келтиришга ҳал қилувчи ёрдам берди.

Кўпмиллатли социалистик давлат қуриш планини илмий асосда ишлаб чиқишга ва бу планни амалга оширишга бевосита раҳбарлик қилишда В. И. Лениннинг хизмати ниҳоят даражада катта. ССР Иттифоқи вужудга келтирилганлиги Коммунистик партия ленинча миллий сиёсатининг жуда зўр ғалабаси бўлди, мамлакатимиздаги ҳамма халқларнинг тақдири учун чинакам тарихий аҳамиятга эга бўлди. Совет миллатлари ва элатлари ўз оғаси улуғ рус халқи бошчилигида кўп миллатли ягона давлатда маҳкам жипслашиб, ўзларининг миллат бўлиб яшашларини мустаҳкам гарантияладилар ва ўз қолоқликларини тез тугатиш ҳамда СССР халқларининг қардошлик оиласида чинакам равнақ топиб яшнаш учун мислсиз кенг имкониятлар олдилар. К. Маркснинг башорат қилиб айтган сўзлари рўёбга чиқди: «Халқлар чинакам бирлашмоқлари учун уларда муштарак манфаатлар бўлиши лозим. Бу манфаатлар муштарак бўлмоғи учун мавжуд мулкчилик муносабатлари йўқ қилиниши лозим, чунки мавжуд мулкчилик муносабатлари бир халқнинг иккинчи халқни эксплуатация қилишини вужудга келтиради. мавжуд мулкчилик муносабатларининг йўқ қилиб ташланишидан фақат ишчилар синфигина манфаатдордир. Фақат шу синфнинг ўзигина бу ишни қилишга қодирдир».

Ўртоқ Елютин Коммунистик партия миллатларнинг сиёсий ва ҳуқуқий тенглигини қўлга киритиш билангина кифояланиб қолмасдан, шу билан бирга миллатларнинг иқтисодий ва маданий тенглиги учун ҳам жуда кўп ишлар қилганлигидан далолат берувчи ёрқин мисолларни айтиб ўтди. Миллатлар ривожланишининг янги қонунияти, уларнинг ижтимоий-иқтисодий ривожланишини социализм қуриш жараёнида тенглаштириб олиш қонунияти қолоқ миллий районларни жадал суръатлар билан ривожлантиришда биринчи бўлиб ўзини кўрсатди. Шу сиёсатнинг энг муҳим якунларидан бири шу бўлдики, ўз тараққиётида бошқа миллатлардан бутун бир тарихий давр даражасида илгари орқада қолиб келаётган халқлар мана шу миллатлар билан бир вақтда социализмга кира олдилар, сўнгра эса социалистик жамият қуришни тўла равишда туғаллай олдилар.

Ўртоқ Н. С. Хрушчев Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг XV сессиясида сўзлаган нутқида бундай деди: «Шарқ мамлакатлари бир авлоднинг умри давомида қолоқликни, қашшоқликни, касалликларни, нодонликни тугатиш ва иқтисодий илғор мамлакатлар даражасига кўтарилиш учун тўла имкониятга эга эканликлари Россиянинг собиқ чекка ўлкалари тажрибасида исбот қилинганлиги билан фахрланамиз».

СССРнинг ва бошқа социалистик мамлакатларнинг намунаси, В. И. Ленин олдиндан башорат қилганидек, империализм эзаётган халқларнинг онгига жуда катта революционлаштирувчи таъсир ўтказмоқда. Мустамлакачилик асоратидан қутилган ва қутилаётган халқлар ўз келажаклари учун ўрнак қидирмоқдалар, улар бу ўрнакни социализм мамлакатларидан, аввало, совет миллий республикаларининг тарихий тажрибасидан топмоқдалар.

Мамлакатимиз коммунизм қуришни авж олдириш даврига кирганлиги СССРда миллий муносабатларни ривожлантиришнинг янги босқичини очиб бермоқда. Бу босқичнинг характерли белгиси аввало шундан иборатки, барча совет миллатлари ва элатларининг СССРда социализм тўла ғалаба қилганлиги натижасида вужудга келган ва мисли кўрилмаган сиёсий, иқтисодий, ғоявий ва маданий бирлиги асосида улар бир-бирлари билан янада яқинлашмоқдалар ва уларнинг тағин ҳам тўлиқ бирлиги вужудга келмоқда. Совет халқлари турмушининг ҳамма жиҳатлари янада интернационаллашиб бориши, уларнинг бир-бирига тағин ҳам тўлиқ яқинлашуви ва бирлашуви коммунизм қуриш авж олдирилган даврдаги миллий муносабатлар тараққиётининг объектив қонуниятидир.

Ўртоқ Елютин ҳозир бизнинг мамлакатимизда совет миллатлари ва уларнинг маданиятлари бир-бирига янада яқинлашиб бораётганлигини батафсил тавсифлаб, ҳамма миллатларнинг миллий тиллари эркин ривожланаётган шароитда рус тили СССР халқларининг ҳақиқатда иккинчи она тили бўлиб қолганлиги, уларнинг миллатаро муносабатлари ва ҳамкорлиги учун рус тили восита бўлиб қолганлиги, бу эса ҳар бир халқнинг барча совет халқларининг маданий муваффақиятларидан ва жаҳон маданиятидан баҳраманд бўлишига имкон бераётганлигини алоҳида уқтириб ўтди.

Совет миллатларининг маънавий қиёфасини белгилашда эндиликда шу миллатларни бир-биридан ажратиб турган белгилар эмас, балки уларни бирлаштирувчи, барча совет миллатлари ва элатлари тараққиётининг социал-иқтисодий ва сиёсий асослари бирлигини, уларнинг коммунизм қуришдаги ҳаётий манфаатлари ва мақсадлари умумийлигини акс эттирувчи белгилар беқиёс катта аҳамиятга эгадир. Барча социалистик миллатларнинг энг яхши намояндаларига хос маънавий қиёфанинг умумий белгилари коммунизм қурувчиларнинг ахлоқ кодексида ўзининг ажойиб ифодасини топди. Социализмдан коммунизмга ўтиш жараёнида социалистик миллатларнинг ўсиб коммунистик миллатларга айланиши содир бўлади. Коммунизмда миллатларнинг тўла бирлиги, иқтисодий-сиёсий ва маънавий манфаатларининг тўла умумийлиги, қардошларча дўстлик ва ҳамкорлик асосида бир-бирларига тағин ҳам кўпроқ ва ҳар томонлама яқинлашаверадилар.

Миллий тафовутларнинг йўқолиши жуда узоқ давом қиладиган тарихий процессдир. Бироқ, бундан коммунистик қурилиш авж олдирилаётган ҳозирги шароитда миллатларнинг бир-бирига янада яқинлашуви жараёнида миллий тафовутлар умуман сира йўқолиб бораётгани йўқ, деган маъно келиб чиқмайди. Миллий тафовутларнинг йўқолиши тарихий процесс бўлгани учун ҳам бу процессни ҳар қандай миллий тафовутларнинг батамом йўқ бўлиб кетиши билан, миллатларнинг қўшилиб кетиши билан аралаштириб юбориш асло мумкин эмас. Миллатларнинг қўшилиб кетиши шу процесс ривожланишининг охирги натижаси бўлади, ҳозирги вақтда миллатларнинг бир-бирига янада яқинлашаётганлиги ва коммунизм қурилишини авж олдириш жараёнида уларнинг тағин ҳам тўлиқроқ равишда бирлашаётганлиги мазкур процесснинг босқичларидан биридир.

Ўртоқ Н. С. Хрушчев партия XXII съездида бундай деди: «Миллий тафовутлар йўқолмоқда деб додвой солаётган одамлар ҳам учрайди, албатта. Биз уларга: коммунистлар миллий тафовутларни сақлаб ўтирмайдилар ва абадийлаштирмайдилар, деб жавоб берамиз. Биз коммунистик қурилиш шароитида ихтиёрийлик ва демократизм асосида миллатлар ва элатларнинг бир-бирига тобора яқинлашувидан иборат объектив процессни қувватлаймиз».

Коммунистик қурилиш жараёнида туғилаётган миллий ўзаро муносабатлар масалаларнинг ҳаммасини партия пролетар интернационализм позициясида туриб, ленинча миллий сиёсатни оғишмай амалга ошириш асосида ҳал қилади. Партия, дейилади КПССнинг янги Программасида, миллий хусусиятларнинг эътиборга олинмаслигига ҳам, уларни бўрттириб кўрсатишга ҳам йўл қўймайди.

Кўпмиллатли Совет давлати бутун ижтимоий тараққиётнинг олдинги сафида бориб, социализмдан коммунизмга ўтишнинг синалмаган йўлларини эндиликда биринчи бўлиб очиб бермоқда.

«КПСС XXII съезди коммунизм қуришни авж олдириш даврида миллий муносабатларни ривожлантириш тўғрисида» доклад қилиш учун сўз КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари **Ш. Р. Гашидовга** берилади.

— Мана шу залда, — дейди ўртоқ Рашидов, — дўстларимиз, оға-иниларимиз ўтиришибди. Улар олий ўқув юртлариаро Бутуниттифоқ илмий конференциясида актив қатнашмоқ учун бу ерга, Тошкентга келишди.

Азиз қардошларимизни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, республика Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети номидан, чин кўнгилдан табриклашимга рухсат бергайсиз.

КПССнинг янги Программасида, ҳозирги даврнинг ана шу илҳомбахш ҳужжатида, — деб давом этади докладчи, — миллий масала соҳасидаги ленинча идеялар ўзининг ёрқин ифодасини топди, СССРда миллий муносабатларни ривожлантириш перспективаси белгилаб берилди.

Марксизм-ленинизм классиклари миллий масалани тўғри ҳал этишга ҳамиша катта аҳамият бериб келдилар.

Партиямиз ва Совет давлатининг гениал ташкилотчиси ва йўлбошчиси Владимир Ильич Лениннинг миллий муносабатларни ривожлантиришга доир проблемаларни ишлаб чиқиш ва амалга оширишда жуда катта тарихий хизмати бор. Ленин Маркс ва Энгельс таълимотини янги тарихий шароитларда ижодий ривожлантириб, миллий муносабатлар ривожланишининг объектив қонуниятларини очиб берди ҳамда марксизм тарихида биринчи марта партиянинг миллий масала соҳасидаги программаси ва сиёсатини ишлаб чиқди.

Совет Иттифоқи халқлари эркин ва қувноқ ҳаёт кечириш бахтига аввало улуғ Ленин туфайли, Ленин тузган ва чиниқтирган партия — букилмас революционерлар, оташин интернационалистлар партияси, янги жаҳон ижодкорлари партияси туфайли муяссар бўлдилар. Халқларнинг отаси, дўсти ва буюк устози Лениннинг образи совет кишиларининг ҳозирги ва келажак авлодлари қалбида ҳамиша чуқур сақланаберади.

Состави кўпмиллатли бўлган мамлакатимизда миллий масалани тўғри ҳал қилинганлиги, миллатлар ва элатлар ўртасида чинакам интернационал ўзаро муносабатлар ўрнатилганлиги — Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг жуда катта, жаҳоншумул тарихий ғалабасидир.

Мамлакатимизда яшаб турган барча миллатлар ва элатларнинг иқтисодий, сиёсий ва маданий ривожланишида тарихан қисқа муддат ичида ҳақиқий тенглик амалга оширилганлиги СССРда миллий масалани ҳал қилишдаги асосий хусусиятдир.

Илгари қолоқ республикаларда партиямизнинг ленинча миллий сиёсати изчиллик билан амалга ошириб келинаётганлиги натижасида ҳозирги замон индустриясининг йирик тармоқлари вужудга келтирилди ҳамда бу республикаларнинг мамлакатнинг марказий районларига нисбатан юксакроқ суръатлар билан ривожланиши таъмин этилди.

Барча иттифоқчи республикалар хўжалик ва маданий қурилишда қўлга киритган катта-катта муваффақиятлар докладда муфассал тавсифлаб берилди.

Биз ўз қардошларимизнинг ютуқлари билан фахрланамиз, — дейди докладчи, — бу ютуқларда совет социалистик тузумининг қудратли ҳаётбахш кучининг, улуғ Ленин партияси — Коммунистик партиянинг ташкилотчилик ва илҳомбахш ролининг ифодасини кўрамиз.

Ирқлар ва миллатларнинг тенг ҳуқуқлилигидан иборат Совет идеологияси, халқлар дўстлиги идеологияси мамлакатимиздаги барча миллат меҳнаткашларини умумхалқ манфаатларини юксак даражада англаш руҳида тарбиялади. Ҳар бир республика, ҳар бир область ўз табиий ва бошқа хусусиятларига мувофиқ равишда умумиттифоқ меҳнат тақсимотида муайян ўринни эгаллаб турибди ҳамда Совет давлатининг ишлаб чиқарувчи кучларини ривожлантиришга ўз ҳиссасини қўшиб келмоқда.

Улуғ рус халқи Лениннинг миллий масала соҳасида чизиб берган режаларини рўёбга чиқаришда катта роль ўйнади.

Улуғ рус халқи билан биргаликда, унинг қардошлик ёрдами билан Ленин генийси чизиб берган йўлдан борганликлари, ленинчи коммунистлар партиясининг байроғи остида жипслашганликлари Россиядаги илгариги мазлум халқларнинг бахти бўлди.

Баҳодир рус халқига бўлган буюк меҳр-муҳаббат ва миннатдорчилик алангаси қалбларимизда абадий ёниб тураверади. Рус халқи нур ва билимлар сари кўтарилишимизда ёрдам берди, равнақ топиш йўлига, қувноқ ва бахтли ҳаёт яратиш йўлига чиқиб олишимизда ёрдам берди.

Совет халқларининг мустаҳкам қардошлиги — буюк ғалабамиздир. Халқимизда дўстликдан буюк куч йўқ деган доно гап бор. Биз ўз дўстлигимизни, қардошлигимизни кўз қорачиғидек асраймиз, кўпмиллатли севикли социалистик Ватанимиздаги барча меҳнаткашларнинг фаровонлиги ва бахт-саодати йўлида ана шу дўстлигимиз ва қардошлигимизни мустаҳкамлайверамиз ва ривожлантираверамиз.

Коммунизм қурилиши, — деб давом этади докладчи, — ижтимоий ҳаётнинг, ижтимоий муносабатларнинг ҳамма соҳаларини тамомила ўзгартириб юбормоқда. Миллий муносабатлар соҳасидаги ана шу ўзгаришларнинг моҳияти КПСС Программасида ғоят мукаммал ва равшан тавсифлаб берилди.

Марксизм-ленинизм коммунизм миллатларнинг батамом қўшилиб кетишига олиб боради, деб таълим беради. Шу сабабли коммунизм қурилишини кенг авж олдириш процесси миллатларнинг иқтисодий, сиёсий ва маънавий манфаатлари тўла умумийлиги, қардошларча дўстлиги ва ҳамкорлиги негизида уларнинг айни замонда бир-бирига тобора кўпроқ яқинлашиш процессидир.

Марксизм — ленинизмнинг, коммунизм ўзининг социалистик негизида ривож топади, деган қоидаси коммунистик қурилишни кенг авж олдириш жараёнида миллатларнинг бир-бирига яқинлашиш процессини тушуниб олишга ёрдам берувчи омилдир. Коммунизмнинг асосий белгиларига социалистик жамиятдаёқ асос солинди. Коммунизм қуриш шароитида бу белгилар янада ривож топади.

Шундай қилиб коммунистик даврдаги миллий муносабатларнинг асосий энг муҳим белгилари ҳозирдаёқ яққол кўриниб турибди. Коммунизм куртаклари ҳамма жойда пайдо бўлмоқда. Бизнинг вазифамиз ана шу куртакларни ривожлантиришга ёрдам беришдир.

Партия тарихий материализмнинг моддий ишлаб чиқариш жамиятнинг ҳаётида белгиловчи роль ўйнайди, деган асосий қоидасига асосланиб, барча совет миллатлари ва элатларнинг экономикасини янада ҳар тарафлама юксалтиришни ўз вазифаси деб билмоқда.

КПСС янги Программаси ҳар қайси иттифоқчи республика олдида кишини ҳаяжонга солувчи истиқболлар очиб бермоқда.

Экономика тараққиётининг социалистик принципи қонуний суратда миллатларнинг иқтисодий ҳамкорлигини тобора кўпроқ мустаҳкамлашга олиб бормоқда. Бизда бундай қардошларча ҳамкорликдан далолат берувчи жуда кўп мисоллар бор.

Халқларнинг қудратли ҳамкорлиги бўлган Россия Федерацияси халқ хўжалиги ва маданиятни юксалтиришда барча совет республикаларига ҳал қилувчи ёрдам бериб келди ва ёрдам бермоқда.

Боку нефтчилари Бошқирдистон, Татаристонда ва мамлакатнинг бошқа районларида нефть саноатини барпо қилишда ёрдам бердилар. Уч иттифоқчи республика — Белоруссия, Латвия ва Литва чегарасида ана шу республикаларнинг колхозчилари ҳамкорликда қурган «Халқлар дўстлиги» электростанцияси ишлаб турибди. Озарбайжоннинг Қорадағ конлари Тбилисига газ бермоқда, Эстониядаги Болтиқ бўйи ГРЭСи Латвия ва Ленинградга электр энергияси бериб турибди.

Ўзбекистон ва Тожикистон меҳнаткашлари бир ёқадан бош чиқариб, Катта Фарғона каналини ҳамда Душанба — Қоратоғ каналини қурдилар. Фарҳод ва Қайроққум гидроэлектростанцияларини барпо қилдилар.

Туркманистон ва Ўзбекистон меҳнаткашлари ҳар иккала республика территориясида неча юз минглаб гектар ботқоқ ернинг заҳини қочириш имконини берадиган йирик Кўл коллекторини биргаликда қурдилар.

Қозоғистон, Ўзбекистон ва Тожикистон республикаларининг меҳнаткашлари Мирзачўлдаги қўриқ ерларга биргаликда кенг ҳужум бошлаб, ўтмишда ана шу даштибиёбондан тобора янги-янги ҳосилдор ерларни забт этиб, пахта ва бошқа экинлар етиштирмоқдалар.

Қирғизистон ва Ўзбекистон халқлари қўлни қўлга бериб, қудратли Учқурғон гидроэлектростанциясини барпо қилдилар, ҳозир эса биргаликда Норин дарёсида энг катта сув омбори ва кучли гидроэлектростанция қуришга киришдилар.

Мусобақадош пахтакор республикалар — Туркманистон, Ўзбекистон, Озарбайжон, Арманистон, Тожикистон, Қозоғистон, Қирғизистон меҳнаткашлари ўртасида тажрибаларни ўзаро алмашиб туриш ажойиб традиция бўлиб қолди.

Белоруссия, Иваново ва Ўзбекистон халқ хўжалиги кенгашларига қарашли саноат корхоналарининг коллективлари ўртасидаги мусобақа ажойиб самаралар бермоқда. Бу — улуғ ишдир. Бу — халқларимизнинг дўстлиги тобора кўпроқ мустаҳкамланиб бораётганлигининг конкрет ифодасидир. Бизнинг мақсадларимиз бир, муддаоларимиз бир. Қардош халқлар тўплаган тажрибаларни ўзаро ўрганишимиз олға қараб тезроқ боришимизга ёрдам беради.

Иттифоқчи республикаларнинг бир-бирларини мутахассис кадрлар билан таъминлаб туришлари, шунингдек бир республика ёшларининг бошқа республикадаги олий ва ўрта махсус ўқув юртларида билим олиши тобора кенг авж олиб бормоқда.

Барча миллатлар, элатларнинг манфаатларини тўла ҳисобга олган ҳолда, уларнинг ҳақиқий тенглигини таъминловчи сиёсатни партия бундан буён ҳам ўтказаверади, мамлакатнинг тезроқ ривожланишига муҳтож бўлган районларига алоҳида эътибор беради.

(Давоми тўртинчи бетда)

Суратда: Олий ўқув юртлариаро Бутуниттифоқ илмий конференция залида.

И. Глауберзон фотоси.

МАТБУОТ, РАДИО, ТЕЛЕВИДЕНИЕ, НАШРИЁТ ВА БОСМАХОНАЛАРНИНГ ХОДИМЛАРИ СССР ОРДЕН ВА МЕДАЛЛАРИ БИЛАН МУКОФОТЛАНДИ

СССР Олий Совети Президиуми «Правда» газетасининг 50 йиллиги муносабати билан журналистика соҳасидаги самарали ишлари учун ҳамда совет матбуотини, нашриёт ишини, радио ва телевидениени ривожлантиришдаги катта хизматларини тақдирлаб, 1962 йил 4 май фармони билан Ўзбекистон ССРдан қуйидаги кишиларни мукофотлади.

ЛЕНИН ОРДЕНИ БИЛАН

1. **Есенбоев** Зиёд Исломович — «Қизил Ўзбекистон» республика газетасининг редактори.
2. **Ивахненко** Александр Дмитриевич — «Правда Востока» республика газетасининг редактори.

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНИ БИЛАН

1. **Архангельский** Василий Федорович — Ўзбекистон КП Марказий Комитети газеталар нашриётининг директори.
2. **Саъдиев** Салоххон — Тошкентдаги 1- босмахонанинг печатниги.
3. **Узоқов** Қобул Қодирович — Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги Телеграф агентлигининг директори.
4. **Черник** Степан Семенович — «Ўзбекистон коммунисти» журналининг редактори.

«ҲУРМАТ БЕЛГИСИ» ОРДЕНИ БИЛАН

1. **Абдуллаев** Ҳабиб — «Бухоро ҳақиқати» область газета редакциясининг бўлим мудири.
2. **Азизхонов** Жалол Азизхонович — Ўзбекистон КП Марказий Комитети пропаганда ва агитация бўлими мудирининг ўринбосари.
3. **Иброҳимов** Убайдулла Ёқубович — Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги Радио эшиттириш ва телевидение комитетининг раиси.
4. **Қориев** Мақсуд — «Тошкент ҳақиқати» область газетасининг редактори.
5. **Мажидов** Самад — Тошкентдаги 3- босмахона директори.
6. **Мирзаев** Абдулла Раҳимбобоевич — Фарғона область «Коммуна» газетасининг редактори.
7. **Сливкин** Лазарь Захарович — кекса журналист, ҳозир Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг масъул ходими.
8. **Стажило** Анатолий Леонтьевич «Ташкентская правда» область газетасининг редактори.
9. **Турсунов** Муҳаммади — Термиз босмахонасининг линотипда ҳарф терувчиси.
10. **Ҳамроев** Лутфулла — Самарқанд область «Ленин йўли» газетасининг редактори.
11. **Худойбергенов** Қурбонниёз — Нукус полиграфия комбинатининг ҳарф терувчиси.
12. **Ёдгоров** Аҳмад — Андижон область «Коммунист» газетасининг мухбири.

«ШАВКАТЛИ МЕҲНАТИ УЧУН» МЕДАЛИ БИЛАН

1. **Абдураҳмонов** Рустам Каримович — «Партия турмуши» журналининг редактори.
2. **Олимтоев** Ҳамдам Азизович — Ўзбекистон ССР Главлитининг бошлиғи.
3. **Архангельский** Валентин Акимович — «Правда Востока» республика газетаси редакторининг ўринбосари.
4. **Бичков** Демьян Демьянович — Сурхондарё область «Ленинское знамя» газетасининг редактори.
5. **Венгрин** Филипп Каллистратович — «Фрунзевец» газетасининг редактори.
6. **Жаҳонгиров** Ғани Аҳророввч — Ўзбекистон КП Марказий Комитети пропаганда ва агитация бўлимининг инструктори.
7. **Жўраев** Ғанижон — Андижон область «Коммунист» газетаси босмахонасининг директори.
8. **Доронин** Федор Петрович — «Ферганская Правда» область газетасининг редактори.
9. **Зоҳидов** Муслим — «Бухоро ҳақиқати» область газетасининг қишлоқ мухбири.
10. **Иброҳимов** Мадамин — «Ўрта ва олий мактаб» давлат нашриёти бош редакторининг ўринбосари.
11. **Исмоилов** Аҳмад — «Қизил Ўзбекистон» республика газетаси редакторининг ўринбосари.
12. **Қосимов** Рустам Исентаевич — «Совет Қорақалпоғистони» газетаси редакциясининг масъул секретари.
13. **Мазор** Аким Борисович — Бирлашган нашриёт директорининг ўринбосари.
14. **Мельников** Серафим Васильевич — «Правда Востока» республика газетасининг масъул секретари.
15. **Муҳаммадхонов** Жаъфар — «Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги» журналининг бош редактори.
16. **Ниёзов** Шавкат — «Ўзбекистони Сурх» республика газетасининг редактори.
17. **Нуъмонов** Ҳабиб — «Қизил Ўзбекистон» республика газетаси редакциясининг бўлим мудири.
18. **Раҳимов** Эгам — «Хоразм ҳақиқати» область газетасининг редактори.
19. **Сараджева** Нина Исаковна — «Комсомолец Узбекистана» республика ёшлар газетасининг редактори.
20. **Соколов** Сергей Георгиевич — Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги Радиоэшиттириш ва телевидение комитети раисининг ўринбосари.
21. **Толибов** Шариф — Ўзбекистон ССР Давлат бадиий адабиёт нашриёти бош редакторининг ўринбосари.
22. **Трофимов** Григорий Матвеевич — Тошкент почтамтининг хат ташувчиси.
23. **Умаров** Йўлдош — Сурхондарё область «Ленин байроғи» газетасининг редактори.
24. **Усмонов** Раҳим Комилович — «Ўқитувчилар газетаси» республика газетасининг редактори.
25. **Фаттаҳов** Гаври Муротович — «Янгийўл» шаҳар газетасининг редактори.
26. **Фрейман** Лев Борисович — «Советская Каракалпакия» газетаси редакторининг ўринбосари.
27. **Ходасевич** Владимир Григорьевич — Самарқанд область «Ленинский путь» газетасининг редактори.
28. **Йўлдошев** Сотиболди — «Ёш гвардия» нашриётининг директори.
29. **Юнусов** Файзулла Юнусович — Ўзбекистон ССР давлат нашриётининг директори.
30. **Юсупов** Юнус — Ўзбекистон ССР Главиздат бошлиғи.

«МЕҲНАТДА ЎРНАК КЎРСАТГАНЛИГИ УЧУН» МЕДАЛИ БИЛАН

1. **Олимжонов** Холиджон — Тошкент область Калинин район алоқа бўлимининг хат ташувчиси.
2. **Алимов** Тўлқин Обидхонович — «Муштум» журнали редакциясининг масъул секретари.
3. **Аҳмедова** Карима — Хоразм область Хива районидаги «Коммунага» газетасининг масъул секретари.
4. **Аҳророва** Холида Саидовна — «Ўзбекистон хотин-қизлари» журнали редакторининг ўринбосари.
5. **Богданов** Николай Александрович — Ўзбекистон КП Марказий Комитети нашриёти босмахонасининг цех бошлиғи.
6. **Гладков** Николай Фёдорович — «Правда Востока» газетасининг мухбири.
7. **Дюммель** Фридрих Рудольфович — «Правда Востока» республика газетаси редакциясининг бўлим мудири.
8. **Зиёев** Бурҳон — Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги радиоэшиттириш ва телевидение комитетининг бош редактори.
9. **Имомова** Қумрихон — «Авангард» газетаси район босмахонасининг ҳарф терувчиси.
10. **Эрмуҳаммедова** Матлаб — Самарқанд область «Ленин йўли» газетаси редакциясининг бўлим мудири.
11. **Исҳоқов** Фозил Исҳоқович — Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги Радиоэшиттириш ва телевидение комитетининг таржимони.
12. **Круглова** Евдокия Васильевна — Тошкент почтамтининг хат ташувчиси.
13. **Маҳмудов** Бобош — «Қизил Ўзбекистон» республика газетаси редакциясининг адабий ходими.
14. **Мильготин** Владимир Семенович «Хорезмская правда» область газетаси редакторининг ўринбосари.
15. **Мингалимова** Гулсум — «Қизил Ўзбекистон» республика газетаси редакциясининг машинисткаси.
16. **Музаффаров** Тўлаш — Ўзбекистон КП Марказий Комитети бирлашган нашриёти босмахонасининг цех бошлиғи.
17. **Мусин** Қосим Шокирович — Андижон область «Колхоз ғалабаси» районлараро газетасининг редактори.
18. **Муҳаммедов** Рафаил Насруллович — Ўзбекистон КП Марказий Комитети бирлашган нашриёти босмахонасининг печатниги.
19. **Нам** Александр — «Бухоро ҳақиқати» босмахонасининг печатниги.
20. **Пирназаров** Ботир — «Коммунизм» район газетасининг редактори.
21. **Раззоқов** Мажид — Тошкентдаги офсет босма фабрикасининг ишчиси.
22. **Тюриков** Владимир Иванович — «Пионер Востока» республика газетасининг редактори.
23. **Умаров** Бўрон — Тошкент область Янгиер шаҳри «Ленин йўлидан» газетасининг редактори.
24. **Эргашев** Мўйдин — Фарғона область Ленинград районидаги «Ҳақиқат» газетасининг редактори.
25. **Юсупов** Абдулла — Андижон областидаги «Социалистик ғалаба» районлараро газета редакциясининг адабий ходими.
26. **Ёқубов** Аҳмаджон — Ўзбекистон фанлар академияси нашриётининг директори.
27. **Япиев** Усмон Губайдуллаевич — Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги Телеграф агентлигининг редактори.

ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИНИНГ ЛЕНИНЧА ИДЕЯЛАРИ — МИЛЛИОНЛАРНИНГ БАЙРОҒИ

(Боши учинчи бетда)

Сўнгги йилларда социалистик экономика гуркираб ривожланганлиги натижасида ишлаб чиқариш миқёслари ўсди, республикалар, ўлкалар, областлар, маъмурий районлар ўртасидаги хўжалик алоқалари кучайди ва кенгайди. Ҳозир саноат тармоқларини ихтисослаштириш ва кооперативлаштириш, ишлаб чиқарувчи кучларни жойлаштириш ва табиий бойликлардан фойдаланиш сингари тадбирлар шундай ҳажмларда амалга оширилмоқдаки, бу тадбирларни бир қанча иқтисодий районларнинг ҳамкорлик қилиши негизидагина ҳал қилиш мумкин. Йирик электростанциялар қуриш ва бу станцияларнинг энергиясидан рационал фойдаланиш, кон-руда, металлургия, химия индустриясининг гигант корхоналари, магистрал нефть ва газ қувурларини барпо қилиш каби проблемаларни ҳал этиш кўпгина областларнинг ва ҳатто республикаларнинг куч-ғайратларини бирлаштиришни талаб қилади.

Мамлакатимизда 17 та йирик иқтисодий районнинг ташкил қилинганлиги ана шу вазифага мос бўлиб тушади. Бу районлар иқтисодий умумийлиги тарихан таркиб топган ҳамда шу асосда умумдавлат планларини бажаришда ҳамкорлик қилиши лозим бўлган территорияларни бирлаштирди.

Йирик иқтисодий районларнинг ташкил қилинганлиги коммунизм қуриш учун курашда мамлакатимиздаги барча халқларни янада жипслаштиришга ёрдам беради. Табиий равишда, бу нарса миллатларнинг сиёсий ва маданий ҳамкорлигини, алоқаларини ва бир-бирига яқинлашувини тағин ҳам кўпроқ кучайтиришга, уларнинг бутун ҳаётини интернационаллаштиришга олиб боради.

Барча Совет республикалари ўз составн жиҳатидан ҳозир ҳам кўп миллатлидир. Бу республикаларда кўпгина миллат ва элатларнинг вакиллари яшамоқда ва ишламоқда. Уларни бирлаштириб ва аҳиллаштириб турган асосий нарса — коммунизм қуриш йўлида қилинаётган фидокорона меҳнатдир.

Коммунизм қурилиши жараёнида жамиятнинг интернационаллашуви тез ўсмоқда. Бу эса, табиий равишда, шунга олиб бормоқда, иттифоқчи республикалар ўртасида мавжуд бўлган чегаралар ўзининг ўтмишдаги ўз аҳамиятини тобора йўқотиб бормоқда, чунки ҳамма миллатлар тенг ҳуқуқли бўлиб, уларнинг турмуши ягона социалистик негизга асосланган, ҳар қайси халқнинг моддий ва маънавий талаблари бир хилда қондирилмоқда ва ана шу халқларнинг ҳаммаси умумий — ҳаётий манфаатлар билан бирлашиб, ягона мақсад — коммунизм сари бормоқдалар.

У ёки бу сабабларга кўра чегара масаласи пайдо бўлиб қолган тақдирда, бу масала бизда қардошлик ва дўстлик, иқтисодий ва маданий жиҳатдан мақсадга мувофиқлик принциплари асосида ҳал қилинмоқда.

Коммунистик қурилиш кенг кўламда авж олдирилганлиги ва коммунизм идеологияси янги ғалабаларни қўлга киритганлиги натижасида миллатларнинг социал турдошлиги ва ғоявий бирлиги кучаймоқда, бу эса уларнинг маданиятини бир-бирига яқинлаштирмоқда.

Кўп асрлар давом этган қолоқлик натижасида, диннинг зарарли таъсири билан миллий маданиятда вужудга келган нарсаларнинг ҳаммаси, халқларни бир-биридан ажратиб турган нарсаларнинг ҳаммаси коммунистик қурилиш жараёнида улоқтириб ташланмоқда, барҳам топиб бормоқда. Айни замонда бир халқнинг миллий маданиятидаги барча прогрессив, илғор нарсалар, энг яхши муваффақиятлар ривожланиб, барча халқларнинг мулкига айланиб бормоқда.

Карл Маркс «Капитал»нинг сўз бошисида «ҳар қандай миллат бошқа миллатлардан ўрганиши мумкин ва керак», деб ёзган эди. Бизнинг мамлакатимизда бу нарса хўжалик қурилишинингина эмас, балки маданий қурилишнинг ҳам қонуниятларидан бири бўлиб қолди. Кўп миллатли адабиёт ва санъатнинг энг яхши асарларини олиб кўринг. Бу асарларнинг авторлари миллий тематика билангина чегараланиб қолмаётирлар (ўз-ўзидан равшанки, миллий тематика бадиий ижодкорликда жуда муҳим аҳамиятга эга), балки уни кенгайтирмоқдалар, советлар мамлакатидаги қардош халқларнинг, шунингдек бошқа мамлакатлардаги халқларнинг ҳаётига зўр қизиқиш билан қарамоқдалар. Миллий маданиятлар бир-бирини ўзаро бойитаётганлиги ҳам, миллий маданиятлар яратган ва яратаётган барча яхши нарсаларни ўзига сингдириб олаётган бутун социалистик маданиятимизнинг тараққиёти ҳам бунда ўз ифодасини топмоқда. Совет кишиси қайси миллатга мансуб бўлишидан қатъий назар, ҳар қандай халқнинг ёзувчиси ёки санъат арбоби яратган ҳар бир талантли асарга меҳр-муҳаббат билан қарамоқда.

Маданий меросга тааллуқли масалаларни ҳам кенг тарихий перспектива асосида қараб чиқмоқ керак.

Ҳар қайси халқ маданиятининг буюк арбоблари шунинг учун буюкдирларки, улар тор миллий доираларда биқиниб қолмаганлар, балки ўзларининг илҳомбахш ижодларида барча халқларга азиз ва жонажон бўлган прогрессив идеяларни ифода этганлар.

Пушкин ва Низомий, Толстой ва Руставели, Шевченко ва Рўдакий, Навоий ва Маҳтумқули, Абай ва Скорина, Абовян ва Кантемир, Райнис ва Тўхтағул, Данилайтис ва Крейцвальд миллий маданиятнинггина эмас, балки жаҳон маданиятининг энг буюк арбобларидирлар, бутун инсониятнинг шон-шуҳрати ва ифтихори ҳисобланадилар.

Партия СССР халқлари маданиятларининг бир-бирини янада бойитиш ва бир-бирига яқинлашувидан иборат прогрессив процессга, бу маданиятлар интернационал негизининг мустаҳкамланишига ва шу орқали келажакда коммунистик жамиятнинг ягона умуминсоний маданиятини шакллантиришга бутун чоралар билан ёрдам бераверади.

Иттифоқчи республикалар фан арбоблари, ёзувчилари, композиторлари, рассомлари, театр ва кино ходимлари ўртасидаги алоқаларни мустаҳкамлаш бунга кўп жиҳатдан ёрдам беради. Традицияга айланиб қолган қардош адабиёт ва санъат ҳафталиклари бунга ёрдам беради. Барча қардош халқларнинг ёзувчилари ва санъат арбоблари яратган пьесаларнинг театрлар саҳнасида қўйилиши, музика асарларининг ижро қилиниши бунга ёрдам беради.

Маданиятларнинг бир-бирига ўзаро таъсир кўрсатиш процесси миллий тил сингари алоқа боғлашнинг муҳим формаси билан узвий равишда боғлангандир. Мамлакатимиз халқлари ўртасида қардошларча дўстлик ва ўзаро ишонч мавжуд бўлган шароитларда миллий тиллар тенг ҳуқуқлилик ва бир-бирини бойитиш асосида ривожланиб бормоқда.

Буржуа миллатчиларининг, коммунистлар эълон қилган интернационализм гўё миллий тилларга менсимаслик билан муносабатда бўлинишига ва ҳатто миллий тилларнинг зўрлик билан йўқ қилиб юборилишига олиб боради, деган туҳматчиликдан иборат даъволари бутунлай асоссиз эканлигини турмуш кўрсатди. Миллий тиллар Совет ҳокимияти йиллари давридагина ривожланиш ва бойиш имкониятига эга бўлди. Шуни айтиш кифояки, СССР халқларининг ҳозир мавжуд бўлган 70 адабий тилидан қарийб 50 таси Октябрь революциясидан кейингина ўз ёзувига эга бўлди ва адабий тилга айланди. Бизда миллий тилларнинг ҳаммаси тенг ҳуқуқли давлат тиллари бўлиб, ана шу тилларда миллион-миллион нусхаларда китоблар, газеталар ва журналлар нашр қилинмоқда.

Шу билан бирга халқлар дўстлиги ва қардошлиги шароитида, улар биргаликда кураш олиб бораётган ва меҳнат қилаётган шароитларда миллий тилларнинг ривожланиш ва бойиш процесси айни замонда янги, социалистик муносабатлар вужудга келтирган умумий, яқинлаштирувчи элементларни ҳамма миллий тилларга жорий қилиш йўли билан тилларнинг бир-бирига яқинлашув процесси ҳамдир.

КПСС Программасида айтиладики, партия бундан буён ҳам «СССР халқлари тилларининг... ривожланиб боришини, СССРнинг ҳар бир гражданига хоҳлаган тилда гапириш, ўз болаларини хоҳлаган тилда тарбиялаш ва ўқитиш учун тўла эркинлик беришни, у ёки бу тилни ишлатишда ҳеч қандай имтиёз, чеклаш ёки мажбур қилишларга йўл қўймасликни таъминлаш» вазифасини илгари суради.

Рус тили СССРдаги барча халқлар ҳаётида алоҳида роль ўйнамоқда. КПСС Программасида кўрсатиб ўтиладики, турмушда она тили билан бир қаторда рус тилини ҳам ихтиёрий суратда ўрганиш процесси кетаётганлиги ижобий аҳамиятга эгадир, чунки рус тили ўзаро тажриба алмашишга ҳамда ҳар бир миллат ва элатнинг СССРдаги бошқа барча халқларнинг маданий ютуқларидан ва жаҳон маданиятидан баҳраманд бўлишига ёрдам беради.

Мамлакатимизнинг барча халқлари энг бой рус тилини — Улуғ Ленин тилини, ўз оғаси, ўз энг яқин дўстининг тилини меҳр-муҳаббат билан ўрганмоқдалар ва бундан буён ҳам ўрганаверадилар.

Миллий мактабларда рус тилини ўрганишни яхшилаш масалаларига бағишлаб, май ойининг охирида Тошкентда чақириладиган республикалараро илмий конференция катта аҳамиятга эга бўлади. Бу конференция миллий мактабларда рус тилини ўқитишни такомиллаштириш соҳасидаги асосий тавсияларни КПСС янги Программасининг руҳига батамом мос равишда ишлаб чиқмоғи керак.

Коммунистик партия, — дейди сўнгра докладчи, — меҳнаткашларни совет ватанпарварлиги ва социалистик интернационализм руҳида, қардошларча ажралмас дўстлик ва бошқа халқларни самимий ҳурматлаш руҳида тарбиялашни ўзининг биринчи даражали вазифаси, муқаддас бурчи, деб ҳисоблайди.

КПСС Программасини, ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг партия XXII съездидаги докладларини, Совет Иттифоқидаги социалистик миллатларнинг доимо бир-бирига яқинлашиб бориши ва бир-бирини ҳар тарафлама бойитиши, социалистик лагерь мамлакатлари дўстлиги ва ҳамкорлигини мустаҳкамлашнинг қонуний характери, пролетар интернационализмининг қудратли кучи тўғрисидаги хулосаларни тушунтириш соҳасидаги иш ҳозир диққат марказига қўйилмоғи керак.

Сўнгра, миллатчилик ва шовинизмнинг ҳар қандай кўринишларига қарши жуда кескин кураш олиб бориш зарур.

Бизнинг идеология ишимиз жанговар, ҳужумкор бўлиши керак. Партия Программаси коммунистлардан ҳар қандай миллатчилик ва шовинизм кўринишлари ва сарқитларига қарши, миллий чекланганлик ва миллий мумтозлик, ўтмишни идеаллаштириш ва халқлар тарихидаги социал зиддиятларни хаспўшлаб кетиш тенденцияларига қарши, коммунистик қурилишга халақит берадиган урф-одатларга қарши муросасиз кураш олиб боришни талаб қилмоқда.

Урф-одатлар, миллий традициялар ҳам астойдил эътибор беришни талаб қиладиган масаладир. Чунки баъзибир ўртоқлар бу хусусда равшан фикрга эга эмаслар.

Маълумки, урф-одатлар ва традициялар прогрессив, фойдали бўлиши, халққа хос бўлган юксак маънавий-ахлоқий принциплар таъсири остида вужудга келган, меҳнатда, озодлик учун курашда бунёдга келган бўлиши мумкин. Масалан, халқларимизга хос бўлган меҳнатсеварлик, катталарни ҳурматлаш, ўз ўртоғига доим ёрдам беришга тайёр туриш, меҳмондўстлик, дўстликка вафодорлик, камтаринлик сингари традициялар ва бошқа кўпгина олижаноб фазилатлар ана шулар жумласига киради. Буларни қувватлаш ва ривожлантириш керак. Айни маҳалда халққа қарши характерга эга бўлган, асосий мазмунини феодал-бойларча сарқитлар ташкил этувчи реакцион традициялар, урф-одатлар ҳам бор. Буларга қарши ғоят қатъий кураш олиб бориш зарур.

КПСС Программасида уқтириб ўтиладики, партия ҳар бир халқнинг прогрессив традицияларини қўллаб-қувватлаб, улардан барча совет кишиларини баҳраманд қилиб, коммунизм қурувчиларнинг янги, барча миллатлар учун ягона бўлган революцион традицияларини бутун чоралар билан ривожлантириб боради.

Оммани коммунистик руҳда тарбиялаш соҳасидаги ишлар нақадар кенгроқ ва чуқурроқ олиб борилса, ана шу традициялар совет кишиларининг маънавий қиёфасида шу қадар кучлироқ намоён бўлади. Бу янги традициялар прогрессив миллий традицияларга зид келмайди, аксинча, улар билан қўшилиб кетади ҳамда жамиятимиз ҳаётидаги мустаҳкам интернационал ва миллий бирлик бунда яна бир марта ўз ифодасини топади.

Шундан сўнг докладчи мамлакатимизда миллий масала марксча-ленинча тўғри ҳал қилинганлигининг халқаро аҳамиятини батафсил тавсифлаб берди. У бундай деди: социализм ва коммунизм қурилишининг носоциалистик мамлакатларнинг халқларига ҳар тарафлама кўрсатаётган таъсири ошиб бораётганлиги ҳал қилувчи фактор бўлиб, инсониятнинг тараққиёт йўлидан ривожланишини тезлаштирмоқда.

Империализмнинг Осиё, Африка, Латин Америкасидаги позициялари борган сари тагидан зил кетмоқда. Ана шу мамлакатларда неча юз миллионлаб кишилар яқиндагина мустамлака қуллиги даҳшатларини бошдан кечираётган эдилар. Кейинги олти йил мобайнида 28 давлат сиёсий мустақиллик олди. Қашшоқлик, саводсизлик, иқтисодий қолоқликдан иложи борича тезроқ халос бўлиш ҳамда мустамлакачиликнинг барча мудҳиш оқибатларини тугатиш иштиёқи билан тўлиб-тошган бутун-бутун халқлари уйғондилар.

Мана шу шароитда турмуш шундай бир янги масалани кескин қилиб қўймоқда: мустамлакачилик қарамидан озод бўлган мамлакатлар қайси йўл билан боришлари керак? Кимнинг тажрибасидан фойдаланишлари, кимга қараб йўл тутишлари керак?

Ана шу проблема атрофидаги кураш тобора кескин тус олмоқда.

Монополиячилар озод бўлган мамлакатларни империализм таъсир доирасида сақлаб қолишга, бу мамлакатларнинг жаҳон капиталистик хўжалик системасидаги тенг бўлмаган аҳволини мустаҳкамлаб қўйишга ҳаракат қилмоқдалар.

Лекин озод бўлган мамлакатларнинг халқлари экономикани ривожлантиришдаги капиталистик йўлнинг тамомила бурди кетганлигини, халқлар мустамлакачиликка қарши кураш олиб борган вақтда улар мақсад қилиб олган проблемаларни ҳал қилишни таъминлаб бермаслигини тобора яхшироқ тушуниб бормоқдалар.

Ана шу халқлар учун бирдан-бир тўғри йўл тараққиётнинг нокапиталистик йўли, социализм йўлидир. Ўртоқ Н. С. Хрушчев КПСС XXII съездида мустамлака зулмидан қутилган халқлар олдида турган проблемаларни ҳал қилиш йўлларини шундай характерлаб берди: «Бунинг иложини тараққиётнинг капиталистик бўлмаган йўлидан қидирмоқ керак. Бу йўл қандай натижалар беришини билмоқчи бўлган киши Октябрдан кейин капиталистик тараққиётнинг машаққатли йўлини четлаб ўтган ва ҳозирда гуллаб-яшнаётган Совет Ўрта Осиё республикаларига ҳамда мамлакатимизнинг бошқа районларига бир назар солиши мумкин».

Осиё, Африка ва Латин Америкаси мамлакатларида ўзининг капитализмга нисбатан афзалликларини етарли даражада яққол исботлаб берган социализм йўлидан бориш зарур, деган фикр тобора кенг тарқалмоқда.

Бу эса қолоқ ва кам тараққий этган мамлакатларнинг аҳолисини ва табиий ресурсларини абадий эксплуатация қилишга умид боғлаган, мустамлакачилик тартибларини сақлаб қолиш ва «абадийлаштиришни истаётган кишиларни қўрқитмоқда.

Шунинг учун буржуа бўҳтончиларининг совет халқлари эришган муваффақиятларни камситишга, ерга уришга, ленинча миллий сиёсатнинг моҳиятини бузиб кўрсатишга жон-жаҳди билан уринаётганлиги тасодифий эмасдир.

Тўғри, ҳозирги шароитда бу бўҳтончилар энди фақат ёппасига қоралаш ҳамда Совет республикаларида юз берган буюк ўзгаришларни асоссиз равишда инкор қилиш йўлидан бора олмайдилар.

Улар фактларни бузиб кўрсатиб, партиямиз миллий сиёсатининг принципиал масалаларига қарши ўт очишга, баъзан эса ҳатто назариётчилик қилишга уринмоқдалар. Империализмнинг ана шу разил малайлари газеталаримиз, журналларимиз ва китобларимиздаги материаллардан фойдаланиб, бу материалларнинг маъносини виждонсизларча ўзгартириб ва сохталаштириб, ўз уйдирмаларини объективлик пардаси билан ниқобламоқчи бўлмоқдалар.

Лекин туҳматнинг умри қисқа. Совет Иттифоқининг бутун сиёсати, социализм ва коммунизм принципларининг ўзи, мамлакатимизда миллатларнинг озодлиги ва тенглиги принциплари, интернационализм, ўз тақдирини ўзи белгилаш принциплари амалга оширилганлиги туҳматчиларни бутунлай тор-мор келтирмоқда.

Бизнинг бурчимиз буржуазиянинг Совет Иттифоқи шаънига, КПССнинг миллий сиёсати шаънига айтаётган сохта гапларини ва туҳматларини қатъиян фош қилиш, бу ишни воқелигимиздаги рад этиб бўлмайдиган фактларга таяниб, ишонарли тарзда кескин, жанговарлик, ҳужумкорлик билан олиб боришдир.

Ўртоқ Ш. Р. Рашидов шундан сўнг совет ижтимоий фанининг миллий муносабатларга доир проблемаларни ишлаб чиқишдаги вазифаларини кўрсатиб, пировардида бундай деди.

— Инсониятни асрлар бўйи тўлқинлантириб келган, капитализм дунёсида эса ҳозиргача ҳам ўз кескинлигини сақлаб қолаётган энг мураккаб проблемани — миллатлар ўртасидаги ўзаро муносабатлар проблемасини ленинчи партиямиз ҳал қила олганлигини англаб, ҳар биримиз бениҳоя фахрланмоқдамиз.

Тенг ҳуқуқли халқларнинг ихтиёрийлик асосларида ягона кўп миллатли давлат — Совет Социалистик Республикалари Иттифоқида бирлаштирилганлиги ва жипслаштирилганлиги, бу халқларнинг давлат, иқтисодий ва маданий қурилишдаги мустаҳкам ҳамкорлиги, уларнинг қардошларча дўстлиги — ленинча миллий сиёсатни амалга оширишнинг энг муҳим якунидир.

Бизнинг буюк қардошлигимиз бузилмас ва мустаҳкамдир. Бу дўстликка путур етказа оладиган куч дунёда йўқ.

Мақсадларининг бирлиги ва ҳаракатларининг бирлиги туфайли жипслашган ва барча миллатларга мансуб бўлган совет кишилари ўз жонажон партияси раҳбарлигида, марксизм-ленинизм ғолибона байроғи остида коммунизм қурилишининг шонли йўлида янги жаҳоншумул тарихий ғалабаларни қўлга киритадилар.

* * *

Конференциянинг биринчи ялпи мажлисида бир қанча иттифоқчи республикаларнинг олимлари сўзга чиқди.

(Давоми келгуси сонда)

РАДИО КУНИГА БАҒИШЛАНГАН ЙИҒИЛИШ

Улуғ рус олими, радио ихтирочиси А. С. Поповнинг портрети 7 майда Горький номли Тошкент театри саҳнасини безатиб турар эди. Ўзбекистон пойтахти жамоатчилигининг вакиллари Радио кунига бағишланган тантанали йиғилишда қатнашмоқ учун бу ерга тўпландилар.

Йиғилишни Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Қ. Муртазоев очди. Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги радиоэшиттириш ва телевидение комитетининг раиси У. Е. Иброҳимов ўзининг кириш сўзида радионинг коммунизм қурувчиларни ғоявий ва эстетик тарбиялашдаги ролини характерлаб берди. «Ташсельмаш» заводи коммунистик меҳнат бригадасининг аъзоси Б. Худойқулов, Янгийўл районидаги «Ленинизм» колхозининг раиси А. Ортиқов, Горький номли театрнинг бош режиссёри А. С. Михайлов, шоир Ғафур Ғулом, алоқа электротехника институтининг студенти А. Н. Царева, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг бош илмий секретари М. З. Хомитхонов ўзларининг табрик нутқларида радионинг совет жамияти ҳаётида тутган ўрни ҳақида гапирдилар. Улар радиоэшиттириш ва телевидение ходимларини, радиотехника мутахассисларини Радио куни билан қутладилар ва уларнинг Ватан бахт-саодати йўлидаги меҳнатларида янги муваффақиятларга эришувларини тиладилар.

Йиғилиш қатнашчилари ғоят баланд руҳ билан КПСС Марказий Комитетига, КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари ўртоқ Н. С. Хрушчевга табрикнома қабул қилдилар.

Тантанали йиғилишда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари З. Р. Раҳимбобоева, С. Н. Усмонов, И. И. Федюнинский, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети раисининг ўринбосарлари С. О. Азимов, И. В. Марцинюк қатнашдилар.

Йиғилиш қатнашчилари учун концерт қўйиб берилди. (ЎзТАГ).

СОВЕТ МАТБУОТИНИНГ КАТТА БАЙРАМИ

(Боши иккинчи бетда)

Биз, эркин, ҳаққоний сўз учун мард курашчиларга, халқлар озодлиги ва бахти учун курашаётган Манолис Глезос ва бошқа журналистлар каби қаҳрамонларга саломимизни йўллаймиз!

Биз, совет журналистлари, деб уқтириб ўтади докладчи, ўз ижодий меҳнатимизда, ўз фикрларимиз, ўз маслагимиз ва ўз идеяларимизни қаттиқ туриб ҳимоя қилишда чин эркинликка эгамизки, бу буюк бахтдир. Биз ёзаётган нарсаларнинг ҳаммаси ўзимизнинг фикримиз, ўзимизнинг ифтихоримиз, халқимизнинг, партиямизнинг, соф виждонли барча кишиларнинг фикр ва эътиқодидир. Коммунистик партия, унинг ленинчи Марказий Комитети матбуотимизни ривожлантириш тўғрисида кун сайин ғамхўрлик қилмоқдалар.

Ўртоқ Сатюков докладини шу сўзлар билан тамомлайди: Шу минбарда туриб, улуғ Ленин партиясини, унинг Марказий Комитетини, совет матбуотининг азиз ва меҳрибон дўсти Никита Сергеевич Хрушчевни ишонтириб айтаманки, совет журналистлари, радио ва телевидение ходимлари партиямиз ленинчи бош йўлини амалга ошириш учун, партиянинг улуғ Программасини бажариш учун курашда куч-ғайратларини аямайдилар.

«Жэньминь жибао» газетаси бош редакторининг ўринбосари Чэнь Цзюнь «Жэньминь жибао» редколлегияси номидан «Правда» ходимларини газетанинг 50 йиллиги билан, унинг иккинчи марта Ленин ордени билан мукофотланганлиги муносабати билан қизғин табриклайди ҳамда Совет Иттифоқи матбуотининг барча ходимларига қардошлик саломи топширади.

«Правда» 50 йиллик шонли йўлни босиб ўтди. Биз шунга аминмизки, деди у, «Правда» коллектив пропагандист, агитатор ва ташкилотчи сифатида Совет Иттифоқида авж олдирилган коммунизм қурилиши учун курашга янги ҳисса қўшади.

Владимир Ильич ишлаб чиққан партия матбуотининг принциплари совет журналистларининг мулкигина бўлиб қолмасдан, Коммунистик партиялар матбуоти барча ходимларининг ҳам умумий мулкидир. «Жэньминь жибао» редакциясининг коллективи ана шу ленинча принципларни доимо ўрганмоқда ва ўз ишида ана шу принципларга амал қилмоқда.

Чэнь Цзюнь таъкидлаб айтадики, «Жэньминь жибао» редакцияси билан «Правда» редакцияси ўртасида буюк марксизм-ленинизм таълимотига, социализм ва коммунизмнинг умумий ишига асосланган чуқур традицион дўстлик ва ҳамкорлик мавжуддир.

Нотиқ айтадики, «Жэньминь жибао» редакцияси Хитой ва Совет Иттифоқи халқлари ўртасидаги абадий дўстлик ва жипсликни ривожлантиришга ёрдам бериш учун, барча қардош социалистик мамлакатлар ўртасидаги абадий дўстлик ва жипсликни ривожлантиришга ёрдам бериш учун бутун кучини сарфлайди.

Ҳиндистон Коммунистик партияси Миллий кенгаши Марказий ижроия комитетининг аъзоси, «Нью Эйж» газетасининг редактори Пуран Чандра Жоши «Правда» газетасини қизғин табриклади.

Биз ҳиндлар, деди у, «Правда» газетасидан доимо миннатдормиз. «Правда» бизнинг мустақиллик учун курашимизни қизғин қўллаб-қувватлади. Биз мустақилликка эришганимиздан кейин «Правда» Ҳиндистоннинг бутун дунёда тинчлик учун курашишига ва мустамлакачиликни тугатиш учун курашишига қўшган ҳиссасини доимо табриклади ва қадрлади.

Сўнгра нотиқ айтдики, Ҳиндистоннинг прогрессив газетхонлари ўз мамлакатларида чиқаётган коммунистик газеталарни монополиялар контроль қилаётган ва империалистик пропаганданинг заҳари билан суғорилган газеталарга қарши халқнинг зарур қуроли сифатида маъқулламоқдалар. Коммунистик партия раҳбарлиги остида ва партия сиёсатига биноан, деди П. Ч. Жоши, бизнинг партия газеталаримиз Ҳиндистоннинг давлат сиёсатидаги прогрессив элементларни империалистлар тарафдори бўлган ўнг партиялардан ҳимоя қилмоқдалар ва айни вақтда прогрессив ғоялар руҳидаги ижтимоий фикрни тарбияламоқдалар ва уюштирмоқдалар.

Ҳиндистон коммунистик матбуоти, деди нотиқ ўз сўзининг охирида, ҳар бир мамлакатда ва ер куррасининг ҳар бир қитъасида замонамиз ҳақиқати учун курашаётган олижаноб ва қаҳрамонона оилага мансуб бўлиши билан фахрланади.

Франция Компартияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, «Юманите» газетасининг сиёсий директори Этьен Фажон минбарга чиқади. У айтадики, «Правда» вужудга келган дастлабки кунданоқ амал қилиб келаётган принциплар, яъни газетага Ленин раҳбарлик қилиб турган пайтдаги принциплар барча мамлакатлардаги коммунистик матбуот учун ўз кучида қолмоқда. Барча газеталаримизнинг вазифаси — буржуазия бўҳтонларига қарама-қарши ўлароқ ҳақиқатни тарқатишдан, чуқур идеология курашини авж олдиришдан, халқ оммасига унинг курашида ёрдам кўрсатишдан, ана шу курашнинг намуналари тўғрисида гапириб бериб ва йўл қўйилган хатоларни тушунтириб, партия йўлини ўтказишга ва унинг сафларининг жипслигини мустаҳкамлашга ёрдам кўрсатишдан иборатдир. «Правда» ана шу вазифани уддалай олганлигидан биз қойил қолдик.

«Правда»нинг тажрибаси, деди Э. Фажон, биз учун ўзининг бутун қимматини сақлаб қолади. «Правда» доимо бизнинг журналистларимизга партиявийлик, марксизм-ленинизмга садоқат, ревизионизм, оппортунизм, догматизмнинг ҳар қандай кўринишларига қарши муросасиз кураш намунасини кўрсатмоқда. Бизнинг газеталаримиз қуролсизланиш учун ва халқлар ўртасида тинчлик учун умумий курашда, халқаро коммунистик ҳаракат бирлиги учун курашда қардош «Правда» билан батамом ҳамжиҳатдирлар. Бизнинг газеталаримиз Франция ишчилар синфи ва халқига уларнинг янгиланган демократияси сари ҳамда социализм ва коммунизмнинг нурли уфқи сари ҳаракатида ёрдам бериши мумкин бўлган ҳамма жиҳатларни «Правда» фаолиятининг тарихидан ўрганишни давом эттираверади.

Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитетининг аъзоси, «Трибуна люду» газетасининг бош редактори Леон Касман юбилярни табриклайди. Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг органи бўлган «Правда» газетаси, дейди у, ҳар бир Коммунистик партиянинг марказий матбуот органи эришмоқчи бўлган мақсадга эришди. «Правда»нинг номи миллионларча кишилар онгида партия номи билан қўшилиб кетди.

Бу «Правда»нинг партия фикрини пропаганда қилиш ишига, партия йўлини пропаганда қилиш ва партия программаларини ва партия қарорларини амалга ошириш учун халқ оммасини уюштириш ишига қўшган ғоят катта меҳнатининг самарасидир.

Европадаги халқ демократияси мамлакатларининг марказий партия органлари бўлган газеталар номидан ҳам сўзлаган нотиқ бундай деди: «Правда»ни ўқир эканмиз, биз Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг сиёсий фикри қандай шаклланаётганлиги ҳақида ва дунёдаги воқеаларга марксча-ленинча баҳо бериш тўғрисида тўла тасаввур ҳосил қиламиз. «Правда» биз учун информация ва йўл-йўриқ белгилаш манбаидир. Бу манба бурилиш моментларида айниқса зўр куч билан ҳаракат қилади. Масалан, Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XX ва XXII съездлари ана шундай моментлар бўлиб, улар Никита Сергеевич Хрушчев бошчилигидаги КПСС Марказий Комитети ривожлантирган марксча-ленинча тафаккурнинг олға томон янги ҳаракатини бошлаб берди.

Кубадаги «Нотисиас де Ой» газетаси бош редакторининг ўринбосари Рауль Вальдес Виво оташин нутқ сўзлади.

Кубанинг революцион матбуоти, дейди у, Латин Америкасидаги ва бутун дунёдаги барча марксча-ленинча газеталар билан биргаликда, барча тинчлик тарафдорлари, халқларнинг миллий мустақиллиги ва демократия тарафдорлари билан ва барча софдил журналистлар билан биргаликда бугун «Правда» газетасини қутламоқда.

Ленин асос солган «Правда» газетаси бутун дунё ишчилар ҳаракати орасида ҳақли равишда зўр обрў қозонган. «Правда» — Куба учун вафодор ва доимий дўстдир. Ўртоқ Фидель Кастро Кубанинг бутун халқи номидан «Правда»нинг юбилей кунида унга қизғин салом айтишни топширди.

«Правда» газетаси Куба халқининг Америка Қўшма Штатлари Кубада ўрнатган зулмга қарши курашнинг оғир кунларида Куба халқига хайрихоҳлик билдирганлиги учун биз бугун «Правда»га миннатдорчилик билдирамиз. Иқтисодий блокада ва қуролли агрессияга қарши курашимизда «Правда»нинг Америкадаги дастлабки эркин территорияни қўллаб-қувватлаётганлиги учун биз унга миннатдорчилик билдирамиз. Ўртоқ Хрушчевнинг Куба ўз адолатли курашида ёлғиз эмас, деб айтган сўзларини доимо ёдида сақлайди.

Куба революцияси билан биргаликда Америкага социализм келди ва, иккинчи Гавана декларациясида айтилганидек, кун тартибида Латин Америкаси революцияси турибди.

Кубанинг ва бутун Латин Америкасининг революцион матбуоти бугун бундай деб хитоб қилади: Яшасин «Правда» — ишчилар синфининг газетаси, Ленин яшаб турган, Ленин кураш олиб бораётган, Ленин кун сайин бирликка, курашга, ғалабага даъват этаётган газета!

«Уоркер» газетасининг вакили, Америка ишчилар матбуотининг ветерани Оклей Жонсон бундай деди: мен Америка Қўшма Штатлари ишчилар синфининг органи—«Уоркер» газетасидан «Правда»га самимий қардошлик саломи топширганимдан хурсандман. Мен газетамизнинг редактори Жеймс Жексондан, Қўшма Штатлар Коммунистик партиясининг раҳбарлари — Холл, Девис, Э. Флиндан энг самимий ва яхши тилаклар топшираман.

Нотиқ ўз мамлакати, Америка Қўшма Штатлари ҳақида гапириб беради. Ҳозир бу мамлакат монополистик капитал ҳукмронлиги остидадир, империалистлар ҳукмронлиги остидадир. Империалистлар мамлакат бойлигини ўзлаштирибгина қолмасдан, ўзларини Америка миллати деб кўрсатишга ҳам ҳаракат қилмоқдалар. Улар ўз манфаатларини, монополистик капитал манфаатини, миллиардерлар корпорацияларининг манфаатларини Америка миллатининг манфаатлари билан бир хил қилиб кўрсатишга уринмоқдалар.

Бироқ, бошқа бир Америка ҳам мавжуддир. Америка халқининг катта кўпчилиги — чинакам Америка миллати бўлиб, у мамлакат тақдирини белгилашда ўзининг охирги сўзини айтади. Америка Қўшма Штатларидаги барча онгли ишчиларнинг, коммунистларнинг, тинчлик тарафдорларининг қатъий ишончи ана шундай, «Уоркер»нинг ва унинг газетхонларининг асосий қоидаси ана шундай.

Мен чинакам Америка миллати, Американинг буюк ишчилар синфи ва унинг Коммунистик партияси номидан «Правда» газетасини табриклайман. Бу газета 50 йил мобайнида барча мамлакатлар билан ва айниқса Совет Иттифоқи билан менинг ватаним — Америка Қўшма Штатлари ўртасида тинчтотув яшашга даъват этиб келди.

Жазоир журналисти, халқаро журналистлар ташкилоти мукофотининг лауреати Анри Аллег таъкидлаб айтдики, «Правда» тинчтотув яшаш ва халқлар ўртасидаги дўстликнинг мустаҳкам ҳимоячиси, халқлар мустақиллиги учун ҳормас-толмас курашчи, янги жамият қурувчиларининг байроқдори эди ва шундай бўлиб қолади.

Эвиан битимига қарамасдан, дейди нотиқ, Жазоирнинг миллий демократик матбуоти ҳали ҳам тақиқланган ҳолда қолмоқда. Айни вақтда мустамлакачиларнинг газеталари бемалол тарқатилмоқда. Бу газеталар фашизмга, мустамлакачиликка хизмат қилмоқдалар ва жазоирликлар ўртасида ўз жиноятқорона ишларини давом эттирмоқдалар.

Урушнинг оғир кунларида бўлганидек, Жазоир ҳозиргача халқаро бирдамликка ва айниқса журналистлар ва матбуотнинг бирдамлигига муҳтождир. Бу бирдамлик ОАС қотиллари ва уларнинг ҳомийлари устидан тантана қилиш учун зарурдир.

Тюрьмаларда азоб чекаётган ёки жуда яшириниб кураш олиб бораётган Жазоир ватанпарвар журналистлари, деди Анри Аллег, тезда газеталарнинг редакцияларида ўз ўринларини эгаллашга ишонадилар. Улар жангларда ҳалок бўлган журналистларнинг хотирасига содиқ бўлиб қолган ҳолда ўз курашини, яъни ўз халқининг мустамлакачиликни узил-кесил мустаҳкамлаш, халқни чинакам миллий демократия, социализм йўли сари ундашни таъминлаш учун курашини давом эттираверадилар. Уларни барча жазоирликлар, шунингдек ҳали империализм зулми остида бўлган халқлар «Правда» газетасининг намунаси илгаригидек илҳомлантираверади.

Австралия Компартияси Марказий Комитетининг аъзоси, «Трибюн» газетасининг вакили Алек Робертсон Австралиядаги коммунистик газеталар номидан ва Австралия Компартияси Марказий Комитетидан «Правда» газетасига ва КПСС Марказий Комитетига салом топширади.

Сизнинг мамлакатингизда «Правда» халқнинг курашида коммунизмнинг муҳим қуроли бўлганидек, дейди нотиқ, Австралияда ҳам бизнинг учта коммунистик газетамиз халқимизнинг кўтарилиб бораётган курашида алоҳида роль ўйнайди. Австралияда фақат коммунистик матбуотгина ишчилар синфининг умуммиллий матбуоти ҳисобланади.

Халқаро капиталистик системанинг кризиси Австралия экономикасини қисмоқда. Кўп миқдорда ишсизлар пайдо бўлди. Ишчилар капитализм даврида уларнинг ўзлари учун ҳам, ўз оилалари учун ҳам истиқбол бўлмаслигига тобора кўпроқ ишонч ҳосил қилмоқдалар. Бироқ, бундай истиқбол бор, бу истиқбол Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXII съездида қабул қилинган улуғ коммунизм программасида ифодаланган! Мамлакатимиз халқларига ана шу истиқболни кунт ва сабот билан тушунтириш ҳозирги пайтда коммунистик матбуотнинг кечиктириб бўлмайдиган вазифасидир. Совет халқининг коммунизм қурилишидаги реал муваффақиятлари ва мамлакатимизда вужудга келган конкрет шароит бизга ана шу вазифани бажариш йўлларини кўрсатиб турибди.

Сўз «Правда» газетасининг обзорчиси ўртоқ О. И. Чечеткинага берилади.

Азиз ўртоқлар, дейди у, барча правдачилар номидан ва шу залда ҳозир бўлган кишилар номидан ҳамда ҳозирги пайтда редакцияда ва босмахонада «Правда»нинг навбатдаги сонини тайёрлаётган кишилар номидан ва бу ердан узоқда, ўз мухбирлик постларида ишлаб турганлар номидан, шу ажойиб кечада қатнашаётган кишиларнинг ҳаммаси номидан партиямизнинг севикли Марказий Комитетига, совет журналистларининг энг яхши дўстига, биз биринчи правдачи деб ҳисоблаётган азиз Никита Сергеевич Хрушчев, Сизга самимий табрик сўзларимизни йўллашга ижозат бергайсиз.

«Правда» обзорчиси О. И. Чечеткина мажлис қатнашчиларининг Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетига Табрикномасини ўқиб беради. Табрикнома якдиллик билан қабул қилинади.

Ўртоқ Н. С. Хрушчев «Правда» газетаси номига партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотларидан, кўпгина коммунистик ва ишчи партиялар Марказий Комитетларидан, шунингдек социализм мамлакатларидаги қардош партиялар газеталари редакцияларидан ва бошқа чет элларидаги коммунистик ҳамда прогрессив матбуот органларидан жуда кўп табрикномалар олинганлигини хабар қилади.

Н. С. Хрушчев самимий табрик сўзлари учун чин кўнгилдан ташаккур изҳор қилади ва журналистларга, ишчи ва қишлоқ мухбирларига, матбуот тарқатувчиларга, босмахоналарнинг ходимларига, совет матбуотининг барча ходимларига яна бир марта сиҳат-саломатлик ва уларнинг олижаноб меҳнатларида катта ижодий муваффақиятлар тилайди.

Тантанали мажлис ёпиқ деб эълон қилинади. Залда «Интернационал»нинг кучли садолари янграйди.

Шундан кейин Кремлнинг Съездлар саройида мажлис қатнашчиларига катта концерт қўйиб берилди. (ТАСС).

Редактор М. ҚОРИЕВ.

«Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони Сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри

Р 00945. Нашр. — Г. — 1587.